

Analýza vybraných forem zajištění na penzi pomocí státem podporovaných produktů

Marta Dufková

Bakalářská práce
2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Marta Dufková**
Osobní číslo: **M21725**
Studijní program: **B0411P050002 Účetnictví a daně**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Analýza vybraných forem zajištění na penzi pomocí státem podporovaných produktů**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše zpracujte teoretické poznatky týkající se systému důchodového pojištění, demografického vývoje a vybraných forem zajištění na penzi pomocí státem podporovaných produktů.

II. Praktická část

- Na základě komparativní analýzy proveďte srovnání vybraných finančních produktů s podporou státu, definujte jejich formy a podmínky.
- U vybraných finančních produktů analyzujte dopady na daňové povinnosti a daňové úlevy u poplatníků.
- Navrhněte optimální produkt pro modelového klienta s ohledem na výnosnost a maximální využití podpory státu.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

MADURA, Jeff. *Financial markets and institutions*. 13th edition. Australia: Cengage, 2021. ISBN 978-0-357-13079-7.
MACHÁČEK, Ivan. *Zaměstnanecké benefity a daně*. 6. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2021. ISBN 978-80-7676-193-3.
MERTL, Jan. *Sociální politika*. 7., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2023. ISBN 978-80-7676-675-4.
POTŮČEK, Martin. *České důchody*. Karolinum, 2019. ISBN 978-80-246-4236-9.
REVENDA, Zbyněk; MANDEL, Martin; KODERA, Jan; MUSÍLEK, Petr a DVOŘÁK, Petr. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Sedmé přepracované vydání. Jeseníce: Ekopress, 2023. ISBN 978-80-87865-84-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Blanka Kameníková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **5. února 2024**
Termín odevzdání bakalářské práce: **17. května 2024**

L.S.

---

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

Ing. Milana Otrusínová, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 5. února 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s tím, že licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na bakalářské práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uvedena jako spoluautorka.
2. že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Marta Dufková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se orientuje na důležitost zajištění finanční nezávislosti osob v důchodovém věku, a to pomocí vybraných státem podporovaných produktů na finančním trhu. Provedená literární rešerše je zaměřena na aktuální stav důchodového systému v České republice, který je výrazně ovlivněn několika faktory, jako například negativním demografickým vývojem. Ten má dlouhodobé dopady jak na veřejné příjmy, tak na veřejné výdaje. Dalším významným faktorem ovlivňující stav důchodového systému je vysoká inflace, která má vliv na valorizaci důchodů, což skokově navyšuje veřejné výdaje. Ze složité konstrukce systému důchodového pojištění v České republice je vytknuta hlavní podstata, nejdůležitější zákonné podmínky nároku na starobní důchod, předčasný důchod a také předdůchod. Dále jsou představeny finanční produkty určené k zajištění na penzi s podporou státu. Teoretická část rovněž obsahuje náhled do problematiky stárnutí naší populace. Praktická část práce klade důraz na daňové a účetní aspekty těchto produktů, zabývá se dopady na firmy i jednotlivce a podmínky dodanění při výplatě finančních prostředků z těchto produktů. Je provedena komparativní analýza vybraných produktů na finančním trhu s vyjádřením celkové daňové úspory a předpokládané celkové naspořené finanční hodnoty.

Klíčová slova: demografický vývoj, daňová uznatelnost, zákon o daních z příjmů, státní příspěvky, penzijní systém, důchodové pojištění, penzijní připojištění, doplňkové penzijní spoření, soukromé životní pojištění, kapitálové životní pojištění, investiční životní pojištění, dlouhodobý investiční produkt, penzijní reforma.

ABSTRACT

This bachelor thesis focuses on the importance of ensuring the financial independence of people in retirement age by means of selected state-supported products on the financial market. The literature research evaluates the current state of the pension system in the Czech Republic, which is significantly affected by several factors, such as negative demographic development – which has long-term effects on both public revenues and public spending; another important factor is high inflation, which affects the valorisation of pensions, which

increases public spending by leaps and bounds. From the complex design of the pension insurance system in the Czech Republic, is emphasized on the most important legal conditions for entitlement to old-age pension, early retirement pension and also pre-retirement pension will be outlined. Furthermore, financial products with state support, which are designed to provide for retirement, will be presented. The theoretical part also includes an insight into the issues of aging in our population. The practical part of the thesis will focus on the tax and accounting aspects of these products, the impact on companies and individuals, and the tax conditions for the payment of funds from these products. A comparative analysis of selected products on the financial market will be carried out using model cases to express the total tax savings and the expected total financial value saved.

Keywords: demographic development, tax deductibility, income tax law, state contributions, pension system, pension insurance, supplementary pension insurance, supplementary pension savings, private life insurance, capital life insurance, investment life insurance, long-term investment product, pension reform.

Ráda bych poděkovala paní Ing. Blance Kameníkové, Ph.D. za její odborné vedení, cenné rady, ochotu a přívětivý přístup při zpracování mé bakalářské práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 SYSTÉM DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ	13
1.1 SOCIÁLNÍ POLITIKA	13
1.2 STÁTNÍ DLUH, VEŘEJNÝ DLUH A STÁTNÍ ROZPOČET	14
1.3 DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ V ČESKÉ REPUBLICE	17
1.3.1 Příjmy do systému důchodového pojištění	18
1.3.2 Výdaje ze systému důchodového pojištění	18
1.4 DVOUSLOŽKOVÁ KONSTRUKCE STAROBNÍHO DŮCHODU	18
1.4.1 Valorizace	19
1.5 PŘEDČASNÝ DŮCHOD	20
1.6 PŘEDDŮCHOD.....	21
2 VYBRANÉ FORMY ZAJIŠTĚNÍ NA PENZI POMOCÍ STÁTEM PODPOROVANÝCH PRODUKTŮ	22
2.1 FINANČNÍ TRH	22
2.2 VYBRANÉ NEDEPOZITNÍ INSTITUCE A JEJICH FINANČNÍ PRODUKTY.....	23
2.3 INVESTOR A INVESTIČNÍ STRATEGIE	24
2.4 DAŇOVÁ PODPORA PRODUKTU SPOŘENÍ NA STÁŘÍ.....	24
2.5 PRODUKTY KOMERČNÍCH POJIŠŤOVEN	25
2.5.1 Kapitálové životní pojištění	25
2.5.2 Důchodové pojištění.....	26
2.5.3 Investiční životní pojištění	27
2.5.4 Pojištění dlouhodobé péče.....	28
2.6 PRODUKTY PENZIJNÍCH SPOLEČNOSTÍ.....	29
2.6.1 Penzijní připojištění se státním příspěvkem (PPSP).....	31
2.6.2 Doplňkové investiční pojištění (DPS).....	32
2.7 DLOUHODOBÝ INVESTIČNÍ PRODUKT (DIP).....	33
2.8 PANEVROPSKÝ OSOBNÍ PENZIJNÍ PRODUKT (PEPP).....	34
3 DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	38
4 ÚČETNÍ A DAŇOVÉ ASPEKTY PRODUKTŮ FINANČNÍHO TRHU S PODPOROU STÁTU	39
4.1 ÚČETNÍ A DAŇOVÉ ASPEKTY U PŘÍSPĚVKŮ ZAMĚSTNAVATELE	40
4.1.1 FKSP	40
4.1.2 Zaměstnanecké benefity z hlediska ZDP	40

4.1.3	Příspěvek zaměstnavatele na produkty na stáří.....	40
4.1.4	Porovnání výhodnosti benefitu oproti zvýšení mzdy	41
4.2	DAŇOVÉ ASPEKTY Z POHLEDU ZAMĚSTNANCE	42
4.2.1	Legislativní změny od roku 2024.....	43
4.3	DODATEČNÉ PORUŠENÍ SMLUVNÍCH PODMÍNEK U SOUKROMÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	44
4.4	DODATEČNÉ PORUŠENÍ PODMÍNEK PRO UPLATNĚNÍ ODPOČTU NA PENZIJNÍ POJIŠTĚNÍ.....	44
5	KOMPARATIVNÍ ANALÝZA SOUKROMÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ A DOPLŇKOVÉHO PENZIJNÍHO SPOŘENÍ	46
5.1	PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ PODPORA SPOŘENÍ NA PENZI.....	49
5.2	TVORBA FINANČNÍ REZERVY POMOCÍ PRODUKTŮ S INVESTIČNÍ SLOŽKOU	50
5.2.1	Tvorba finanční rezervy pomocí investičního pojištění.....	51
5.2.2	Tvorba finanční rezervy pomocí DPS.....	52
5.2.3	Nákladovost investičního životního pojištění a doplňkového penzijního spoření	52
5.2.4	Komparativní analýza soukromého životního pojištění a doplňkového penzijního spoření	54
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	69
	SEZNAM GRAFŮ	71
	SEZNAM TABULEK.....	72
	SEZNAM PŘÍLOH.....	73

ÚVOD

Vzhledem ke každoročnímu negativnímu vývoji průběžného financování základního pilíře, který je způsoben zejména nepříznivým demografickým vývojem naší společnosti, lze konstatovat, že je tento stav dlouhodobě neudržitelný. Vláda je nucena přistupovat k mnoha nepopulárním krokům, mezi které patří neustálé posouvání hranice odchodu do důchodu, každoroční nepatrný pokles základního důchodu v poměru k průměrné mzdě a v neposlední řadě je také její důležitou rolí ekonomicky aktivním lidem představit dopady nové penzijní reformy tak, aby si uvědomili nutnost své vlastní participace na svém finančním zajištění se na stáří. Logickým důsledkem těchto kroků by mělo být snížení schodku veřejných financí.

Demografická křivka se ubírá nepříznivým směrem již od 80. let 20. století. Na konci prvního desetiletí 21. století výrazně zrychlil nárůst počtu seniorů, kdy do penze začaly přecházet silné ročníky osob narozených ve 40. letech 20. století (Senioři v ČR v datech, 2022). Podobná situace je očekávána za 15 až 20 let, kdy budou do penze vstupovat silné ročníky narozené v 70. letech 20. století. Je proto nezbytné změnit pasivní postoj většiny obyvatelstva k dlouhodobému vytváření finanční rezervy na penzi v takzvaném III. pilíři. Pro tento případ, kdy se člověk nechce spoléhat na současný důchodový systém v České republice, vyvstává otázka, jaký nástroj finančního trhu představuje aktuálně nejvýhodnější alternativu zajištění na stáří dle výnosnosti, likvidity a rizika.

Motivace zaměstnanců, ale i zaměstnavatelů, k tomuto dobrovolnému spoření je představována v podobě některých daňových instrumentů. Příspěvky zaměstnavatele na produkty spoření na stáří patří mezi nejčastější a nejoblíbenější plošné zaměstnanecké benefity. Jednotlivci mohou využívat tento benefit zaměstnavatele v kombinaci se svou vlastní účastí na vytváření této finanční rezervy. Stát tuto ochotu podporuje přímo, v podobě státního příspěvku, nebo formou nepřímou, a to možností odpočtu zaplacených příspěvků v daném roce od daně z příjmů.

Jelikož se jedná o dlouhodobý finanční produkt s minimální pojistnou dobou 10 let, patří mezi důležité rozhodnutí jednotlivce, jakou finanční společnost si pro svou investici vybere, prostřednictvím jakého produktu si bude na penzi spořit a v neposlední řadě by měl zvažovat diverzifikaci svého rizika do více produktů sloužících k tomuto účelu.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem bakalářské práce je posoudit a zhodnotit současné možnosti dobrovolného spoření, jehož účelem je zabezpečit si svůj doplňkový příjem ve stáří, a to pomocí státem podporovaných produktů se zaměřením na jejich daňové a účetní aspekty. Hlavním cílem je pak navržení optimálního produktu pro modelového klienta s ohledem na výnosnost, a to vše při maximálním využití podpory státu.

Teoretická část se zaměřuje na důvod, proč je klíčové začít spořit na penzi s dostatečným časovým předstihem. Jedním ze zásadních důvodů je dlouhodobá neudržitelnost veřejných financí, což je v současné době hojně diskutované téma úzce související s negativním demografickým vývojem. Pro ucelený pohled na tuto problematiku je teoretické zpracování těchto témat podpořeno i pomocí grafického vyjádření. V rámci teoretické části lze mezi vedlejší cíle práce zařadit vypracování klasické literární rešerše se zpracováním literárních pramenů z oblasti finančního trhu, konkrétně finančních produktů určených k zajištění na penzi, které jsou přímo nebo nepřímo podporované státem.

Praktická část je zaměřena na konkrétní státem podporované produkty, na daňové a účetní hlediska u těchto finančních produktů a důsledky porušení nastavených pravidel. Hlavní otázkou výzkumné práce, která vyplývá z nastaveného cíle je: Který z vybraných produktů aktuálně představuje výhodnější investici na stáří za předpokladu maximálního využití podpory od státu? Odpověď lze najít pomocí komparativní analýzy, která je provedena nejdříve u vybraných finančních institucí, které tyto státem podporované produkty nabízejí, následně také u konkrétních vybraných finančních produktů. Metodou modelování jsou vytvořeny situace pro dvě konkrétní ženy různého věku, které investují stejnou částku do soukromého životního pojištění a do doplňkového penzijního spoření. Ve finále je provedena komparativní analýza výsledných hodnot obou produktů, včetně vyčíslení celkové podpory od státu.

Celou práci se prolínají nové legislativní změny, které nabývají účinnosti v letošním roce a mají napomoci k ještě větší motivaci obyvatel ke spoření na penzi.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SYSTÉM DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

Výdaje na starobní důchody nesouvisí pouze s příjmy do systému důchodového pojištění, příčinou nerovnováhy může být více faktorů, jako například stárnutí populace, vliv inflace, vysoká nezaměstnanost, růst příspěvků na sociální zabezpečení, špatná politická rozhodnutí a mnoho dalších. V následujících kapitolách bude poukázáno na některé z nich, na širší souvislosti týkající se sociální politiky a důchodového systému.

1.1 Sociální politika

Otázka sociálního zabezpečení, obzvláště pak důchodová reforma, patří ke stěžejním v programech politických stran, k jejich prosazení je však potřeba politická podpora. Politici závislí na výsledcích voleb se snaží rozhodovat tak, aby tato rozhodnutí byla pozitivně přijímána současnými voliči, nikoliv těmi budoucími. Stále se opakující rozpočtové deficity jsou výsledkem snahy politiků o přízeň voličů. Avšak rostoucí sociální výdaje, zvláště pak financování systému sociálního zabezpečení, je vážným problémem mnoha zemí. (Buchta, 2016)

Otázku, jak dosáhnout vyrovnaného účtu důchodového pojištění, si v posledních letech nekladou pouze čeští politici, zákonodárci a ekonomové. Toto téma je předmětem mnoha diskusí po celé Evropě a Evropské unii. Fiskální udržitelnost v celé Evropské unii mapuje Komise zřízená Radou Evropské unie. Ta ve své každoroční zprávě aktualizuje rizika ohrožující fiskální udržitelnost na základě vícerozměrného přístupu, který vychází ze zprávy o stárnutí populace, z analýzy udržitelnosti dluhu a dalších ukazatelů a analýz. (Zpráva o fiskální udržitelnosti za rok 2021, 2022)

I největší národní ekonomika v Evropě, jako je ekonomika Německa, vykazuje v současnosti potíže v oblasti důchodového systému. Studie vypracovaná výzkumným ústavem Prognos pro Německou asociaci pojišťoven uvádí, že téměř jedenáct milionů domácností v Německu nedokáže vlastními silami srovnat rozdíl v důchodech ve stáří. Týká se to především osob s nižšími příjmy, svobodných lidí a rodičů samoživitelů. (Elf Millionen Haushalte können nicht genug fürs Alter sparen, 2022)

Podle další studie Mezinárodního centra pro regulaci pojištění bude stále více lidí považovat soukromé penzijní pojištění za stabilní pilíř vedle státního důchodu a do roku 2040 se předpokládá růst poptávky po soukromém penzijním pojištění o 40 %. (Demographischer Wandel und die Nachfrage nach Lebensversicherungen, 2023)

V České republice se tématem stárnutí populace a fiskální udržitelnosti zabývá Národní rozpočtová rada, která každoročně vypracovává Zprávu o dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. (Mertl, 2023) Zpráva za rok 2022 mimo jiné důrazně upozorňuje na změny s dlouhodobými dopady na stav veřejných financí, jedná se především o tři mimořádné valorizace důchodů v roce 2022. (Zpráva o plnění pravidel rozpočtové odpovědnosti za rok 2022, 2023) Vyplývá z ní, že na stav účtu důchodového pojištění mají politická rozhodnutí nezanedbatelný vliv.

System sociálního zabezpečení se dotýká každého člověka a má sloužit k zabezpečení jeho sociálních jistot, mezi něž patří i zajištění práva na kvalitní stáří. System sociálního zabezpečení v ČR je postaven na několika základních aspektech, jako jsou principy, modely, nástroje a funkce, které se vzájemně prolínají a nemohou fungovat samostatně. Za jeden z klíčových principů lze považovat princip sociální spravedlnosti, který dává jistotu, že každému občanu bude zabezpečena alespoň minimální životní úroveň. (Příprava na stárnutí, 2019)

Podle Mertla (2023) je úlohou státu usilovat o naplánování cílů, které sledují vizi ekonomicky prosperující a zároveň i sociálně spravedlivé společnosti.

Současné nastavení důchodového systému je však v dlouhodobé perspektivě finančně neudržitelné a je nutná penzijní reforma. V posledních dvou dekádách jediným větším pokusem o reformu bylo v roce 2013 zavedení II. soukromého povinného pilíře, který byl ale již v roce 2015 zrušen. Ministerstvo financí jako důvod ukončení uvedlo potřebu zastavení odlivu peněz ze státního pilíře na soukromé penzijní účty. (II. pilíř – Důchodové spoření (ukončení), 2013)

1.2 Státní dluh, veřejný dluh a státní rozpočet

„Státním rozpočtem se rozumí centralizovaný fond peněžních prostředků, soustředěných do působnosti státu na principu nenávratnosti a neekvivalentního způsobu rozdělování. Z účetního hlediska je státní rozpočet bilancí příjmů a výdajů státu.“ (Hamerníková, Maaytová, 2010, s. 170)

Státní dluh je souhrn závazků vlády, které vznikají schodkovým hospodařením státního rozpočtu. Pokud jsou příjmy do státního rozpočtu nižší než výdaje, vzniká schodek státního rozpočtu. Státní dluh je podle § 36 zákona o rozpočtových pravidlech kryt emisí státních

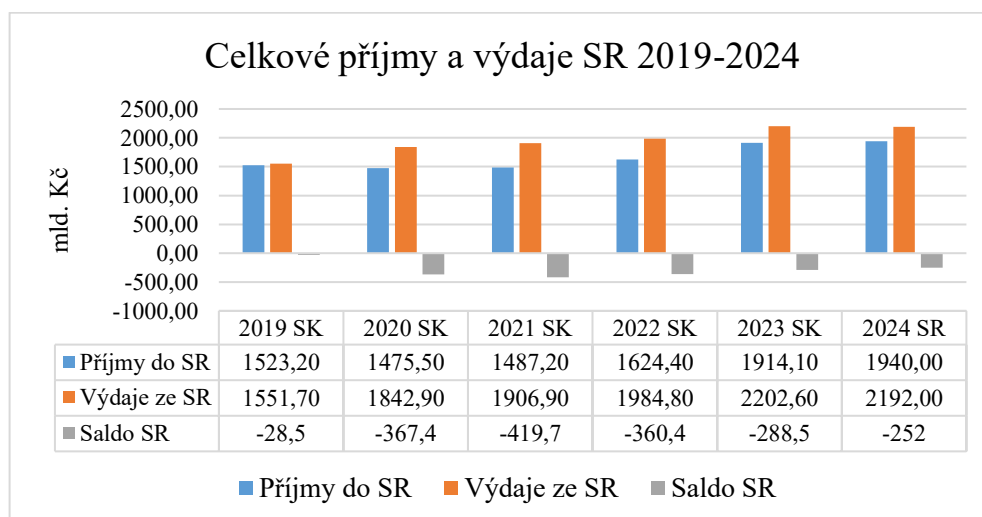
dluhopisů. Nejčastěji se jedná o střednědobé státní cenné papíry, se splatností do deseti let. (Česko, 2024c)

Veřejný dluh představuje dluh centrální vlády (státní dluh), dluh místní správy a samosprávy a dluhy parařiskálních fondů např. Fondu zdravotního pojištění. (Dvořák, 2008)

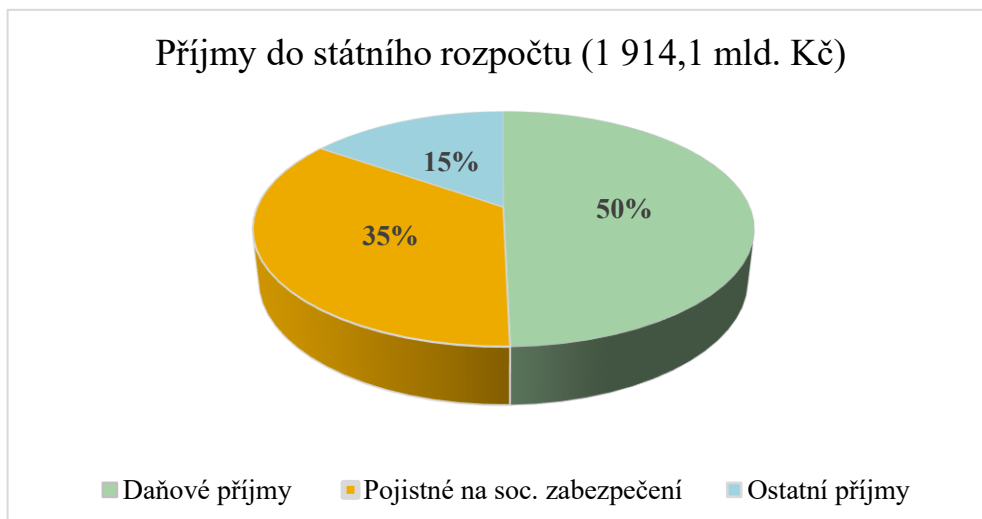
V roce 2022 vzrostl státní dluh o 2,6 %, kdy jeho výše dosáhla 2 894,8 mld. Kč, což je 42,7 % HDP a Česká republika patřila mezi sedmou nejméně zadluženou zemi v EU. (Státní rozpočet 2023 v kostce: kapesní příručka Ministerstva financí ČR, 2023)

V roce 2023 výše dluhu činila 3 110,9 mld. Kč, tj. úroveň 42,4 % HDP; pro rok 2024 se hodnota státního dluhu předpokládá ve výši 3 367,3 mld. Kč, což představuje 44,1 % HDP. (Státní rozpočet 2024 v kostce: kapesní příručka ministerstva financí ČR, 2024)

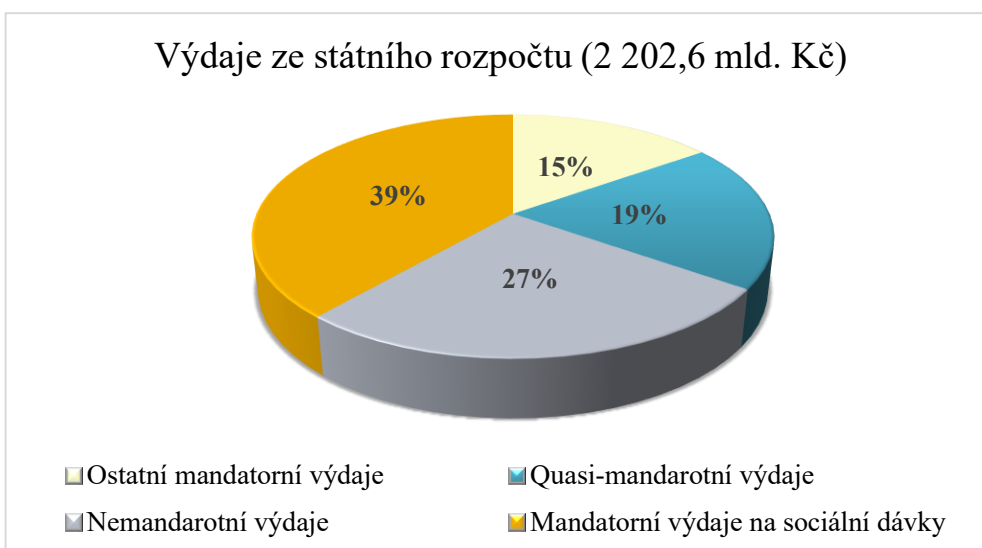
Největšími příjmovými položkami českého státního rozpočtu představuje pojistné na sociální zabezpečení a daně. Největší výdajovou položku tvoří sociální dávky, především důchody. Ty spadají mezi mandatorní výdaje, což jsou výdaje, které je povinen stát platit na základě platných zákonů např. dávky důchodového pojištění, nemocenského pojištění, sociální dávky, platby státu do zdravotního pojištění, podpory v nezaměstnanosti, ale i příspěvky do rozpočtu EU a mezinárodních organizací. Další položkou jsou quasi-mandatorní výdaje. Tyto výdaje nejsou přímo stanoveny zákonem, ale jsou nezbytné pro chod státu (platy státních zaměstnanců, výdaje na obranu státu apod.). Do nemandatorních výdajů patří ostatní výdaje, které nespádají do předchozích dvou kategorií, tyto výdaje umožňují vládě reagovat na hospodářský vývoj a směřovat je na rozvoj společnosti a ekonomiky (dopravu, školství, kulturu, sport apod.). (Státní rozpočet 2024 v kostce: kapesní příručka ministerstva financí ČR, 2024)

Graf 1 – Vývoj celkových příjmů a výdajů ze SR (Státní rozpočet v kostce, 2024)

Graf 2 – Příjmy do SR v roce 2023 (Státní rozpočet v kostce, 2023)

Graf 3 – Výdaje ze SR v roce 2023 (Státní rozpočet v kostce, 2023)

Z grafu 1 lze vysledovat rozdíly v příjmech a výdajích v posledních pěti letech. Ani v jednom ze sledovaných let nepřevyšovaly příjmy výdaje. V grafu 2 a 3 jsou detailnější informace o příjmech a výdajích ze státního rozpočtu. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení byly v roce 2023 ve výši 688,3 mld. Kč, výdaje na sociální dávky byly ve výši 858,1 mld. Kč, z toho jen na důchody bylo vydáno 671,7 mld. Kč. Výdaje na důchody je obecně nutné částečně pokrývat z jiných zdrojů než jen z příjmů z důchodového pojištění. Pro rok 2023 počítá státní rozpočet se záporným rozdílem příjmů z pojistného na důchodové pojištění a výdajů na důchody ve výši -62,5 mld. Kč. (Státní rozpočet 2023 v kostce kapesní příručka Ministerstva financí ČR, 2023)

Závislost růstu výdajové položky účtu důchodového pojištění na valorizacích důchodů (na něž má podstatný vliv i výše inflace) ukazují data zpracovaná v tabulce 1.

Tabulka 1 – Hospodaření systému důchodového pojištění (v mld. Kč)

Rok	Saldo	Příjmy	Výdaje	Počet důchodců v ČR	Průměrná výše starobního důchodu	Průměrná míra inflace
2021	-2,26	535,13	537,39	2,858 mil.	15 453 Kč	3,8 %
2022	-21,50	573,21	594,71	2,844 mil.	18 098 Kč	15,1 %
2023	-72,79	619,53	692,33	2,846 mil.	20 233 Kč	10,7 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Důchodci v ČR, 2023); (Hospodaření systému důchodového pojištění, 2023); (Průměrná měsíční výše důchodů v ČR podle druhu); (Výpis ze statistického zjišťování, 2024).

Za rok 2023 lze vysledovat nebývalý nárůst na výdajové straně, což může být způsobeno velkým nárůstem žádostí o předčasný důchod ke konci roku 2022. Podle Krásky (2023) to pramení z chybně zpracovaného státního rozpočtu na rok 2023, do kterého nebyla zapracována valorizace důchodů, i když bylo zřejmé, že inflace na začátku roku bude vysoká a dojde ke zvyšování cen. Rok 2023 tedy skončil schodkem téměř 73 mld. Kč, ekonom Hampl rozebírá tuto paradoxní situaci: „*V této době by měl být systém přebytkový. Teď pracují ty nejsilnější ročníky, Husákovy děti, a důchodový účet by měl vykazovat kladné saldo. Vykazuje ale saldo záporné. To je jasné znamení, v jakých problémech bychom za 20, 30, 35 let byli, kdybychom neudělali žádnou změnu*“ (ČRo, 2024)

1.3 Důchodové zabezpečení v České republice

Důchodový systém ČR je založen na povinném základním důchodovém pojištění podle zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Dále na doplňkovém penzijním spoření podle zákona č. 427/2011 Sb., které od roku 2013 nahradilo dřívější penzijní připojištění se státním příspěvkem podle zákona č. 42/1994 Sb. Základem financování je průběžné financování ve veřejném pilíři, označovaném též jako I. pilíř. Mnoho odborníků však poukazuje na složitost tohoto systému, například Vostatek (2023, s. 2) jako základní problém důchodového systému stanovuje „*netransparentnost a nesrozumitelnost systému nejen pro běžné klienty, ale i pro politiky*“. Podle Potůčka (2019, s. 33-36) je náš důchodový systém „*nepřehledný a jeho změny těžko předvídatelné. Takže nejistota toho, jak se k nám po letech tento systém zachová, roste s léty, které nám ještě do důchodu scházejí*“.

1.3.1 Příjmy do systému důchodového pojištění

Každý ekonomicky aktivní občan musí odvést ze svého příjmu příspěvek na důchodové pojištění. Povinnost platit pojistné na sociální pojištění mají zaměstnavatelé, zaměstnanci, osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) a osoby dobrovolně se účastníci důchodového pojištění. Výše pojistného se stanoví procentní sazbou z vyměřovacího základu zjištěného za rozhodné období. (Česko, 2024b)

Tabulka 2 – Sazby pojistného na sociální pojištění

Osoba/sazba pojistného	Nemocenské pojištění	Důchodové pojištění	Státní politika zaměstnanosti	Celkem
Zaměstnanec	0,6 %	6,5 %	x	7,1 %
Zaměstnavatel	2,1 %	21,5 %	1,2 %	24,8 %
OSVČ	x	28 %	1,2 %	29,2 %
Osoby s dobrovolnou účastí na důchodovém pojištění	x	28 %	x	28,0 %

Zdroj: (Hamerníková, 2017), upraveno dle aktuálně platných sazeb v roce 2024 (Výše a sazba pojistného, 2024)

1.3.2 Výdaje ze systému důchodového pojištění

Ze systému důchodového pojištění se poskytují dávky, které nahrazují ztrátu zdroje obživy v důsledku sociální události. Lze pobírat starobní nebo předčasný starobní důchod, invalidní důchod, vdovský a vdovecký důchod nebo sirotčí důchod. (Česko, 2024a)

Plný starobní důchod může být pobírán po dosažení důchodového věku, pak se jedná o řádný starobní důchod, nebo v zákonem stanovené době před dosažením důchodového věku, pak se jedná o předčasný starobní důchod. Nárok na řádný i předčasný starobní důchod je zároveň podmíněn získáním potřebné doby pojištění. V zákoně o důchodovém pojištění je například v § 29 odst. 1 písm. k) uvedena potřebná doba pojištění 35 let pro pojištěnce, kteří dosáhli důchodový věk po roce 2018. Dále tento zákon v § 32 upravuje důchodový věk na 65 let u pojištěnců narozených po roce 1971. (Česko, 2024a)

1.4 Dvousložková konstrukce starobního důchodu

Starobní důchod se skládá ze dvou složek:

- základní výměra – její výši stanovuje zákon o důchodovém pojištění, je to pevná částka, která je stejná pro všechny druhy důchodů; tato výměra činí 10 % z celostátní průměrné mzdy pro daný rok;

- procentní výměra – stanovuje se individuálně, částečně závisí na výši výdělku a době pojištění; tvoří asi 80 % celkového důchodu. (Vostatek, 2023)

Zákonem daná základní výměra v roce 2023 činí 4 040 Kč, minimální procentní výměra je 770 Kč, minimální měsíční výše starobního důchodu v roce 2023 tedy činí 4 810 Kč.

I po nástupu do starobního důchodu lze nadále pobírat mzdu. Není nastavena žádná horní hranice příjmu, ba naopak, za každý odpracovaný rok se zvyšuje procentní výměra o 0,4 % výpočtového základu. Je také dána možnost pobírat poloviční důchod, za každý rok výdělečné činnosti se pak výměra zvyšuje o 3 %; nebo je možno starobní důchod nepobírat vůbec, procentní výměra se zvýší o 6 % za každý rok. (Příručka budoucího důchodce 2023, 2023)

1.4.1 Valorizace

Ke zvyšování důchodů může docházet:

- ad hoc – nárazové rozhodnutí o zvýšení;
- poloautomaticky – zákon stanoví podmínky a případně i metodu zvýšení;
- automaticky – zákon stanoví jednoznačný způsob a termín zvýšení. (Vostatek, 2023)

U nás je využíván systém poloautomatického zvyšování, a to podle růstu spotřebitelských cen a podle růstu reálných mezd. Od roku 2018 je využíváno novelizované valorizační schéma podle § 67 zákona o důchodovém pojištění. Pro rok 2022 se použily oba indexy – dvakrát index spotřebitelských cen a jednou index růstu reálných mezd. Novou dílčí dávkou procentní výměry je zvýšení o 500 Kč měsíčně za každé vychované dítě, s účinností od 1. 1. 2023. Do této výměry se promítne spolu s náhradní dobou pojištění za péči o dítě. „Vysvětlit koexistenci těchto dvou institutů se stejným účelem se MPSV ani nepokusilo.“ (Vostatek, 2023, s. 4)

Důchody se valorizují podle růstu reálných mezd a podle výše inflace. MPSV na svých webových stránkách podává zdůvodnění změny ve valorizaci důchodů od roku 2024: „Po roce 2024 budou růst pomaleji než poslední 4 roky tak, aby byla zajištěna finanční udržitelnost systému do budoucna. Do valorizace se inflace bude započítávat nadále v plné výši, ale již jen podle jediného cenového indexu životních nákladů domácností důchodců. Také došlo k návratu valorizačního pravidla pro zápočet růstu reálných mezd platného před rokem 2018 a v případě vysoké inflace nebudou probíhat mimořádné valorizace, ale bude dočasně do další valorizace vyplácen mimořádný příspěvek“. (Zaměstnanci, 2023)

V tabulce 3 je zobrazen vliv valorizací důchodu na růst průměrné výše důchodu a rostoucí poměr průměrného starobního důchodu vůči průměrné mzdě. Ke srovnání vývoje mezd a důchodů se však používají komplexnější ukazatele, jako je hrubý, čistý nebo celkový náhradový poměr nebo pro sledování úrovně všech, nejen nově přiznaných důchodů se používá ukazatel Benefit ratio, což je poměr průměrného starobního důchodu a průměrné mzdy. (Škorpík, 2019)

Tabulka 3 – Historie valorizace důchodů

Rok valorizace	Růst základní výměry	Růst procentní výměry	Průměrný důchod	Průměrná mzda	Benefit ratio
2020	3 490 Kč (+ 220 Kč)	5,2 % + 151 Kč	14 502 Kč	34 835 Kč	41,63 %
2021	3 550 Kč (+ 60 Kč)	7,1 %	15 453 Kč	35 441 Kč	43,60 %
2022	3 900 Kč (+ 350 Kč)	1,3 % + 300 Kč	16 280 Kč	38 911 Kč	41,84 %
červen 2022	3 900 Kč (+ 0 Kč)	8,2 %	17 317 Kč	38 911 Kč	44,50 %
září 2022	3 900 Kč (+ 0 Kč)	5,2 %	18 098 Kč	38 911 Kč	46,51 %
2023	4 040 Kč (+ 140 Kč)	5,1 %	19 461 Kč	40 324 Kč	48,26 %
červen 2023	4 040 Kč (+ 0 Kč)	11,5 %	20 233 Kč	40 324 Kč	50,18 %
březen 2024	4 400 Kč (+ 360 Kč)	0	20 693 Kč	43 967 Kč	47,07 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Průměrná měsíční výše důchodů v ČR podle druhu, 2023); (Kalkulačka valorizace důchodů 2024, 2023); (OSVČ – průměrná mzda, 2024).

1.5 Předčasný důchod

Tento typ důchodu je určen pro ty osoby, které získaly potřebnou dobu pojištění, nedosáhly ještě důchodového věku, avšak rozhodly se již ukončit svou výdělečnou činnost. Přiznání předčasného starobního důchodu je nevratné a vylučuje nárok na řádný starobní důchod. Zastropováním důchodového věku na hranici 65 let vzniká zásada odchodu do předčasného důchodu v 60 letech, ať je důchodový věk jakýkoliv. Doba, o kterou se odchází do důchodu dříve, výši starobního důchodu sníží a dojde k trvalému krácení tohoto důchodu. (Příručka budoucího důchodce 2023, 2023)

Do roku 2023 toto krácení činilo za 1 rok 3,6 %, za 2. rok 4,8 % a za 3. rok 6 % z procentní výměry důchodu. S novou právní úpravou od 1. 10. 2023 došlo k výraznému zpřísnění podmínek v přiznávání důchodů. Dle ustanovení § 36 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění se snižuje procentní výměra důchodu o 1,5 % z výpočtového základu za každých, byť jen započatých, 90 dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává důchod, až do dosažení důchodového věku. (Česko, 2023a)

Další ze změn zavedených zákonem č. 270/2023 Sb. je zkrácení možnosti vstupu do předčasného důchodu z pěti na tři roky před důchodovým věkem. Další zákonnou

podmínkou pro přiznání předčasného důchodu s účinností od 1. 10. 2024 je prodloužení obecné doby pojištění z 35 let na 40 let. (Zaměstnanci, 2023)

I v případě čerpání předčasného důchodu je dána možnost přivýdělku, ovšem v omezené míře. Podle Krásy (2023) je hlavním problémem našeho důchodového pojištění nedostatek plátců do tohoto systému a je proto nezbytné motivovat populaci ke zvýšení počtu dětí, a hlavně k pozdějšímu odchodu do důchodu. Podmínky k odchodu do předčasného důchodu považuje Krása (2023) za příliš měkké.

Žádostí o předčasný důchod v roce 2022 výrazně přibýlo poté, co ministerstvo práce v polovině října doporučilo podat žádost o předčasnou penzi, ale její výplatu odložit. Upozornilo na výhodnost předčasných důchodů po mimořádných valorizacích kvůli inflaci, kdy výše předčasného důchodu v roce 2022 byla vyšší než řádná nová penze, která by byla přiznána v roce 2023. (Šéf ČSSZ: O předčasný důchod žádalo loni 120.000 lidí, 40.000 už ho pobírá, 2023)

1.6 Předdůchod

Předdůchod je určen pro ty, kteří si naspořili dostatečné množství peněz ve svém doplňkovém penzijním spoření (DPS). Nevyplácí se tedy peníze z I. pilíře, ale z III. pilíře. Pro uskutečnění výplaty musí být splněno několik podmínek:

- o předdůchod lze požádat nejdříve 5 let před termínem pro řádný starobní důchod;
- trvání spořicí doby DPS je nejméně 60 kalendářních měsíců, u smluv sjednaných od roku 2024 je spořicí doba zvýšena na 120 kalendářních měsíců;
- měsíční výplata penze činí alespoň 30 % průměrné mzdy;
- penze je vyplácena v pevné částce a není možné její výplatu přerušit nebo pozastavit;
- doba čerpání předdůchodu bude minimálně 2 roky. (Mertl, 2023)

Pokud jsou všechny podmínky splněny a předdůchod je vyplácen, stát za tyto osoby hradí zdravotní pojištění, doba pobírání předdůchodu se považuje za vyloučenou pro účely výpočtů starobního důchodu. (Mertl, 2023)

Oproti předčasnému důchodu nedochází k doživotnímu krácení starobního důchodu a možnost přivýdělku není nijak omezena či limitována. (Potůček, 2019)

2 VYBRANÉ FORMY ZAJIŠTĚNÍ NA PENZI POMOCÍ STÁTEM PODPOROVANÝCH PRODUKTŮ

2.1 Finanční trh

Finanční trhy financují většinu výdajů podniků, vlád a dalších institucí. Systém finančních trhů umožňuje přemísťovat (alokovat) finanční prostředky od přebytkových subjektů k těm deficitním. „*Bez existence finančních trhů by přebytkové subjekty měly pravděpodobně menší motiv pro tvorbu úspor, a naopak deficitní subjekty by mohly ztrácet motivy pro vypůjčování si finančních prostředků.*“ (Revenda, 2023, s. 61)

Základní vymezení finančního trhu:

- peněžní trh – na něm se obchoduje s dluhovými cennými papíry, které mají krátkodobý charakter (splatnost do 1 roku). Zajišťují investorům a podnikům likviditu. Cenné papíry peněžního trhu mohou být pokladniční poukázky, depozitní certifikáty, krátkodobé směnky a podobné; (Madura, 2021)
- kapitálový trh – na něm probíhají obchody s akciovými, střednědobými a dlouhodobými cennými papíry apod. Nejvýznamnějšími emitenty jsou stát, banky, finanční a nefinanční instituce. V pozici investorů vystupují investiční a penzijní fondy, domácnosti, banky; (Revenda, 2023)
- úvěrový trh – na něm se sjednávají úvěrové obchody mezi bankami a nebankovními subjekty. Dominanci na tomto trhu mají komerční banky. (Revenda, 2023)

Finanční instituce mají za úkol přesun volných finančních prostředků, jejich úlohou je také poskytovat úvěrové obchody, zajišťovat pojistné služby, zprostředkovávat nákup a prodej cenných papírů a také zprostředkovávat primární emise nebo investování do různých finančních instrumentů. (Belás, 2013)

Finanční zprostředkovatele poskytující služby na těchto trzích můžeme dělit na:

- depozitní instituce – ty přijímají vklady od přebytkových jednotek a poskytují úvěry deficitním jednotkám (např. komerční banky, spořitelny, úvěrové společnosti);
- nedepozitní instituce – generují finanční prostředky z jiných zdrojů, než jsou vklady, velká část těchto institucí byla konsolidována do finančních konglomerátů, jsou tedy schopny poskytovat univerzální a také specializované služby (pojišťovny, penzijní

fondy, podílové fondy, investiční společnosti, investiční fondy, obchodníci s CP, leasingové společnosti, směnárny apod.). (Madura, 2021)

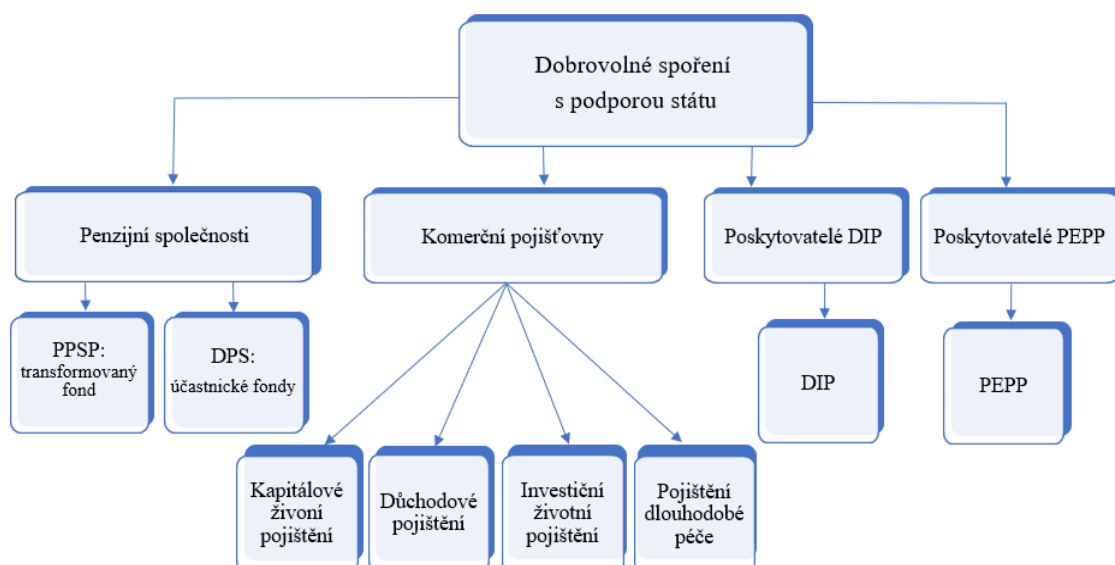
2.2 Vybrané nedepozitní instituce a jejich finanční produkty

Třetím pilířem se označuje ta část důchodového systému, do níž vstupují účastníci dobrovolně a zavazují se dodržovat určité podmínky. (Potůček, 2019)

Komerční pojišťovny poskytují finanční produkty, které lze využít k zajištění osob v důchodovém věku. Jedná se o komerční rezervotvorná pojištění, kdy se postupně tvoří finanční rezerva na výplatu sjednaných pojistných plnění v budoucnosti. (Ducháčková, 2015)

Podle druhu krytých rizik lze tento typ obnosového pojištění rozlišit na kapitálové životní pojištění, pojištění důchodové a investiční životní pojištění. (Belás, 2013)

Dalšími dlouhodobými produkty určenými ke spoření na stáří s podporou státu jsou produkty poskytované penzijními společnostmi. Od roku 2024 je nově možnost využít pro své zabezpečení na stáří dlouhodobý investiční produkt (DIP) a pojištění dlouhodobé péče. (Marková, 2024) Oproti ostatním rezervotvorným produktům není smyslem pojištění dlouhodobé péče kumulace prostředků na stáří, ale ochrana před nesoběstačností. Zákon o daních z příjmů má i u tohoto produktu vymezení jasných a nepřekročitelných podmínek uznatelnosti. (Zavázalová, 2024) Z tohoto pohledu lze tento druh pojištění řadit do III. pilíře důchodového pojištění, jak je naznačeno v grafu 4. Doposud málo využívaným produktem určeným ke spoření na stáří je panevropský osobní penzijní produkt (PEPP).

Graf 4 – Možnosti dobrovolného spoření ve III. pilíři (zdroj: vlastní zpracování)

2.3 Investor a investiční strategie

Při sjednávání produktu s investiční složkou, jako je například investiční životní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření, je třeba nastavit pro klienta vhodnou investiční strategii. Na tomto rozhodnutí je závislé zhodnocení investovaných finančních prostředků. Je třeba brát na zřetel různé faktory jako je finanční situace, věk, životní styl, investiční cíle. Všeobecně se investoři zařazují do následujících skupin:

- Konzervativní investor – má vysokou averzi k riziku, upřednostňuje nižší výnosy, jeho cílem je jistota stabilního zhodnocení. Jedná se o početně nejrozšířenější typ investora, který investuje do podílových fondů tvořených především dluhopisy s garantovaným výnosem.
- Vyvážený investor – preferuje vyvážený poměr mezi mírou investičního rizika a výší očekávaného výnosu. Ideální volbou jsou riskantnější podílové fondy, v jejichž portfoliu zastávají akcie vyšší podíl.
- Dynamický investor – je ochoten podstoupit vyšší riziko a očekává vyšší míru výnosů, což může vést i ke znehodnocení investice. Volí čistě akciové podílové fondy, které se zaměřují na rozvíjející se ekonomiky či firmy, nebo je kombinuje s dluhopisovými fondy. (Investiční životní pojištění, 2024)

Podle typu investora je doporučena investiční strategie, kterou si však investor může dle svého uvážení upravit, a to i kdykoliv během trvání smlouvy.

2.4 Daňová podpora produktu spoření na stáří

Produkty spoření na stáří jsou daňově podporované za podmínky:

- že, výplata peněžních prostředků z tohoto produktu je ve prospěch poplatníka, který produkt sjednal (netýká se pojištění dlouhodobé péče);
- a současně je smlouva sjednána v délce alespoň 120 kalendářních měsíců a minimálně do 60 let věku poplatníka;
- že podle podmínek smlouvy není umožněn částečný výběr (kromě PPSP, kdy je sjednána výsluhová penze anebo dětského DPS);
- do roku 2024 je možné od základu daně odečíst příspěvek na soukromé životní pojištění ve výši 24 000 Kč ročně; na produkty penzijních společností je možno odečíst část měsíčního příspěvku přesahující 1 000 Kč, celkem 24 000 Kč ročně;

- od roku 2024 lze od základu daně odečíst příspěvky v celkovém úhrnu nejvýše 48 000 Kč zaplacené poplatníkem za zdaňovací období na produkty spoření na stáří. V případě PPSP a DPS s účinností od 1. 7. 2024 bude daňově uznatelný příspěvek poplatníka od částky převyšující 1 700 Kč. (Marková, 2022) a (Marková, 2024)

2.5 Produkty komerčních pojišťoven

Životní pojištění lze rozdělit na čistě rizikové, kdy není v pojištění zahrnuta spořicí složka, a rezervotvorné pojištění, jež spořicí složku obsahuje a na konci sjednané pojistné doby je vypláceno pojistné plnění. (Belás, 2013)

Další podobou životního pojištění je smíšené životní pojištění, které vzniká kombinací rizikového a rezervotvorného pojištění. (Ducháčková, 2009)

Životní pojištění lze chápat jako alternativní nástroj kryjící potřeby osob ve stáří a může být považováno jako spořicí a investiční prostředek. Po splnění určitých podmínek a parametrů může být podtrženo možností uplatnění daňového zvýhodnění. (Ducháčková, 2009)

2.5.1 Kapitálové životní pojištění

V základním kapitálovém životním pojištění jsou kryty dvě základní rizika, a to riziko úmrtí (riziková složka pojistného) a riziko dožití (rezervotvorná složka pojistného). Tato dvě rizika se dále mohou různými způsoby kombinovat a doplňovat o další připojištění z řad neživotních, jako je např. úrazové pojištění, pojištění invalidity a vážných nemocí, pojištění pracovní neschopnosti. V případě smrti se vyplácí pojistná částka sjednaná pro případ smrti, při dožití se konce pojistné doby obdrží klient částku sjednanou pro tento případ, včetně podílů na zisku. Pojistná částka nemusí být pro tato rizika sjednána ve stejné výši.

Struktura ceny životního pojištění:

- riziková složka pojistného – určená k pokrytí pojistného plnění při úmrtí a k pokrytí ostatních připojištěných rizik;
- rezervotvorná složka pojistného – slouží k pokrytí pojistného plnění při dožití se sjednaného konce pojistné doby;
- správní náklady – pokrývají náklady spojené s uzavřením a správou pojistné smlouvy. (Ducháčková, 2009)

Výhody kapitálového životního pojištění:

- garantovaná pojistná částka pro případ smrti a dožití;
- garantované minimální zhodnocení finančních prostředků díky technické úrokové míře (v pojistné částce pro případ smrti a dožití je již toto zhodnocení obsaženo);
- daňové zvýhodnění.

Nevýhody kapitálového životního pojištění:

- nelze libovolně měnit některé parametry pojištění;
- nelze aktivně ovlivňovat tvorbu kapitálové hodnoty pojištění;
- při předčasném ukončení pojistné smlouvy je vypláceno odbytné, které je zpravidla nižší, než je skutečně zaplacené pojistné. (Kapitálové životní pojištění, 2024)

V současné době je na českém trhu ukončena distribuce tohoto druhu pojištění, například pojišťovna Kooperativa většinu důchodových a životních kapitálových pojištění přestala nabízet v roce 2013, poslední produkt tohoto typu byl produkt Harmonie s datem ukončení distribuce 15. 7. 2016. Tyto uzavřené smlouvy však zůstávají v platnosti, jejich hlavní výhodu oproti investičnímu životnímu pojištění lze spatřovat v garanci pojistné částky pro případ dožití a garantovaného zhodnocení pojistné rezervy pomocí technické úrokové míry. Od roku 2002 určuje maximální výši TÚM Ministerstvo financí vyhláškou (v tom roce byla stanovena na 4 %). Tato hodnota je zvolena tak, aby byla pojišťovna dlouhodobě schopna dosahovat tohoto výnosu a o tento úrok zhodnotit své pojistné rezervy. V dlouhodobém horizontu je zhodnocení vložených prostředků vždy kladné. Pro klienty s velkou averzí k riziku je doporučováno ponechat si tento typ smluv nadále v platnosti a, pokud to parametry smlouvy dovolují, využívat daňových úlev.

2.5.2 Důchodové pojištění

Tento druh životního pojištění je primárně určen pro ty, kteří si chtějí zabezpečit finanční prostředky na důchodový věk, aby propad příjmů nebyl tak citelný. Důchodové pojištění zahrnuje pojištění pro případ dožití se sjednaného věku s pravidelnou doživotní výplatou sjednaného důchodu. Pojistné plnění lze vyplatit i jednorázově. (Ducháčková, 2009)

Stejně jako u kapitálového životního pojištění je ve sjednané pojistné částce a ve sjednaném ročním důchodu obsaženo garantované zhodnocení tzv. technická úroková míra.

Vedle základního důchodu je nabízena možnost sjednat:

- pozůstalostní důchod, který se vyplácí oprávněné osobě v případě úmrtí pojištěného před koncem pojistné doby;
- invalidní důchod, který se vyplácí pojištěnému v případě jeho plné invalidity, pokud k ní dojde před splatností základního důchodu;
- garantovanou dobu – ta zabezpečuje výplatu důchodu oprávněné osobě po předem stanovenou dobu v případě, že pojištěný zemře v době pobírání základního důchodu. Tuto dobu lze nastavit od 0 do 20 let. (Belás, 2013)

Stejně jako kapitálové životní pojištění není v současné době tento produkt v produktové nabídce pojišťoven obsažen.

2.5.3 Investiční životní pojištění

Tento druh pojištění v sobě kombinuje pojištění pro případ smrti, s investováním pojistného do podílových fondů. Investiční riziko stojí plně na straně klienta, není zde, tak jako u kapitálového a důchodového pojištění, garance kladného zhodnocení. Zhodnocení je závislé na zvolené strategii, která primárně vychází z investičního dotazníku, který klient při sjednání pojištění vyplňuje. Na jeho základě je doporučena investiční strategie, která ale není pro klienta závazná. Standardní je možnost kdykoliv změnit poměr rozložení finančních prostředků mezi fondy, tímto si klient může sám aktivně ovlivnit výnosnost vložených peněžních prostředků. (Belás, 2013)

Pro tento druh pojištění je charakteristické, že výše pojistného plnění pro případ dožití se odvíjí v závislosti na výnosech podílových fondů. Není tedy předem známa hodnota naspořených prostředků na konci pojistné doby. Klient si určuje alokační poměr, ve kterém se pořizují podílové jednotky ve fondech. (Ducháčková, 2009)

Vzhledem k tomu, že se liší přístup pojišťovny k investování rezervy a ke stanovení výše správních poplatků od předchozích druhů životního pojištění, bývá investiční životní pojištění spravováno odděleně od ostatních druhů životního pojištění. Přijaté lhůtní pojistné je rozloženo do následujících komponent:

- riziková složka – určená na pokrytí rizikových složek jako riziko smrti, invalidity, pracovní neschopnosti, úrazu a dalších připojištění;
- nákladová složka – pokrývá náklady pojistitele spojené s uzavřením smlouvy, inkasní, správní náklady apod.;

- složka určená k investování – tato část pojistného slouží k nákupu podílových jednotek fondů dle zvoleného alokačního poměru. (Ducháčková, 2015)

Výhody investičního životního pojištění:

- rozšíření pojistné ochrany formou různých druhů připojištění;
- možnost kdykoliv měnit nastavení pojištění a rozsah pojistné ochrany dle aktuální životní situace;
- možnost kdykoliv měnit investiční strategii dle vývoje trhu;
- možnost průběžného sledování zhodnocení investice;
- možnost čerpání finančních prostředků i během trvání pojištění;
- daňová uznatelnost.

Nevýhody investičního životního pojištění:

- není garantována výše zhodnocení vložených prostředků;
- není garantována pojistná částka pro případ dožití (vyplácí se aktuální hodnota podílových jednotek);
- při předčasném ukončení smlouvy může být vyplaceno méně, než je hodnota účtu;
- aktuální hodnota podílových jednotek kolísá podle tržních rizik. (Investiční životní pojištění, 2024)

Pro omezení investičního rizika je minimální doporučená doba trvání pojištění 10 let a více. Vzhledem ke kolísání kapitálového trhu by u kratší doby mohlo být zhodnocení vložených prostředků negativně ovlivněno. (Investiční životní pojištění, 2024)

2.5.4 Pojištění dlouhodobé péče

„Dlouhodobá péče je jedním z klíčových předpokladů, které zajišťují důstojné stárnutí a vysokou kvalitu života ve stáří. Nutno dodat, že je třeba, aby šlo o dlouhodobou péči, která je zároveň dostupná, kvalitní a komplementární s dalšími nástroji podpory seniorů a jejich blízkých.“ (Horecký et al., 2021)

V důsledku negativního demografického vývoje se v následujících 40 letech ztrojnásobí počet nesoběstačných osob, kterým vznikne nárok na příspěvek na péči. Při zachování současných podmínek to bude kolem roku 2060 nárůst z dnešních 360 tis. na 1,1 mil. lidí

majících nárok na příspěvek na péči v některém z jeho čtyř stupňů. Už nyní státu dochází kapacity a v budoucnu se tento nedostatek bude dále prohlubovat. (Dlouhodobá péče na rozcestí, 2020)

Z toho důvodu se stát snaží zapojit komerční pojišťovny, které ale nemají za cíl jej suplovat v sociální politice, ale mají mobilizovat soukromé finance k tomu, aby zároveň s veřejnými financemi umožnily fungování péče o osoby závislé na ostatních. (Zavázalová, 2024)

Od 1. ledna 2024 se stala součástí legislativních úprav směřující na podporu spoření na stáří novinka v podobě daňového zvýhodnění pro pojištění dlouhodobé péče. Zákon o daních z příjmů v § 15, bodu 5 dává pojistníkovi možnost si od základu daně odečíst až 48 000 Kč ročně za pojistné zaplacené na pojištění dlouhodobé péče. Tento limit je sdílen spolu s životním pojištěním, penzijním spořením a dlouhodobým investičním produktem. (Marková, 2024)

Pojištěním dlouhodobé péče dle § 15c zákona o daních z příjmů se rozumí „*pojištění, jehož pojistnou událostí je závislost pojistníka nebo jeho osoby blízké na pomoci jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb z důvodu jejich dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu*“. (Marková, 2024, s. 21)

Pojistnou událostí je vznik závislosti III. nebo IV. stupně podle zákona upravujícího sociální služby. Pojistné plnění má pomáhat nejen pojištěnému, ale také jeho osobě blízké zvládnout nově nastalou situaci, kdy je potřeba nepřetržité péče o pojištěného. Pojištění může existovat ve dvou formách:

- obnosové pojištění se sjednaným opakovaným měsíčním plněním po celou dobu závislosti III. nebo IV. stupně;
- škodové pojištění – zajištění a finanční krytí ve formě poskytnuté péče o pojištěného po celou dobu závislosti nebo náhrady nákladů na takovou péči. (Zavázalová, 2024)

2.6 Produkty penzijních společností

Penzijní produkty jsou prvotně zaměřeny na krytí potřeb osob v důchodovém věku a jsou určeny k doplnění příjmů v postproduktivním věku. Penzijní produkty jsou nabízeny prostřednictvím specializovaných finančních institucí – penzijními fondy. (Ducháčková, 2015)

Toto spoření na penzi je dobrovolné, dostupné všem, není navázáno na zaměstnavatele ani státní občanství. Stát k příspěvkům účastníka vyplácí státní příspěvek a je možnost odečíst

si část zaplacených příspěvků od základu daně z příjmů. Penzijní připojištění se státním příspěvkem (PPSP) vzniklo v roce 1994 na základě zákona č. 42/1994 Sb. o penzijním připojištění se státním příspěvkem, které bylo přijetím zákona č. 427/2011 Sb. od roku 2013 zcela nahrazeno doplňkovým penzijním spořením (DPS). Účastníci s existující smlouvou PPSP mohou nadále dle sjednaných podmínek spořit a využívat státní podporu. Pouze došlo k přesunu jejich prostředků do nově vzniklých transformovaných fondů. (Asociace penzijních společností ČR, 2024)

Tabulka 4 – Přehled vývoje státního příspěvku

Měsíční vklad	Státní příspěvek (v Kč)			
	do roku 2000	do roku 2012	do 1.7.2024	od 1.7.2024
100	40	50	0	0
200	72	90	0	0
300	96	120	90	0
400	112	140	110	0
500	120	150	130	100
600	120	150	150	120
700	120	150	170	140
800	120	150	190	160
900	120	150	210	180
1 000	120	150	230	200
1 100	120	150	230	220
1 200	120	150	230	240
1 300	120	150	230	260
1 400	120	150	230	280
1 500	120	150	230	300
1 600	120	150	230	320
1700	120	150	230	340

Zdroj: vlastní zpracování dle (Asociace penzijních společností ČR, 2024);

(Základní informace o III. pilíři – shrnutí, 2019); (Česko, 2024g).

K zapojení zaměstnavatelů do procesu spoření dochází v roce 2000 a zároveň je zaměstnancům umožněno si příspěvky do III. pilíře odečítat z daní. Dalšími podstatnými změnami v podmínkách penzijního systému bylo v roce 2017 navýšení limitu pro odpočet od základu daně u příspěvku na straně zaměstnance ze 12 na 24 tis. Kč ročně, u zaměstnavatele se možnost daňového odpočtu zvýšila na 50 tis. Kč. Novinkou bylo také umožnění vstupu do systému dětem od narození. (Základní informace o III. pilíři – shrnutí, 2019)

Přijetím zákona 462/2023 Sb. dochází od roku 2024 k dalším změnám parametrů penzijních produktů. V tabulce 4 je viditelný postupný vývoj státního příspěvku a zvyšující se dolní

hranice pro přiznání státního příspěvku. Státní příspěvek náleží účastníkovi za každý měsíc (při splnění podmínek), na účet se přispisuje do konce 2. měsíce bezprostředně následujícího po skončení čtvrtletí, za které se o poskytnutí státního příspěvku žádá. (Česko, 2024g)

2.6.1 Penzijní připojištění se státním příspěvkem (PPSP)

Tento druh dobrovolného spoření byl od svého vzniku v roce 1994 podporován státem prostřednictvím státních příspěvků, od roku 2000 taktéž možností využít daňové úlevy. (Mertl, 2023)

Výhody PPSP:

- garance nezáporného zhodnocení;
- vyplácení formou doživotní anuity;
- možnost sjednání penze starobní, invalidní, výsluhové a pozůstalostní;
- u výsluhové penze možnost výběru 50 % naspořených příspěvků (účastníka, zaměstnavatele, státních příspěvků i výnosů) po započtení 180 měsíců;
- u penzijního plánu č. 2 nárok na penzi již v 50 letech, při 12 měsících započtené pojistné doby (plán č. 3 a 4 již měl nastavenou hranici nároku na penzi na 60 letech věku a 60 měsíců započtené pojistné doby);
- v roce 2000 byla zavedena možnost snížení daňového základu o zaplacené příspěvky poplatníkem, snížené o 6 000 Kč, maximálně bylo možno ročně odečíst 12 000 Kč;
- daňové zvýhodnění pro zaměstnavatele – od roku 2000 vznikla možnost odečíst od základu daně z příjmu právnických osob až 24 000 ročně a současně tento příspěvek nepodléhal placení pojistného na sociální a zdravotní pojištění;
- v případě úmrtí účastníka peníze získají určené osoby nebo dědicové;
- možnost jednorázového výběru nebo výplaty formou doživotní penze. (Ducháčková, 2009)

V současné době jsou podmínky přímé i nepřímé podpory od státu sjednoceny s podmínkami v DPS. U účastnických fondů došlo ke zrušení možnosti výběru prostředků po 180 měsících doby spoření bez ztráty státní podpory.

Nevýhodou PPSP je nízké zhodnocení vložených prostředků, což je důsledkem povinnosti nezáporného zhodnocení. V případě ztrátového hospodaření penzijního fondu se použije na pokrytí ztráty nerozdělený zisk minulých let, rezervní fond a jiné fondy tvořené ze zisku. Z toho důvodu akcionáři preferují konzervativní investiční politiku. (Doplňkové systémy – penzijní připojištění se státním příspěvkem, 2010)

Zákon umožňuje převod prostředků z transformovaného fondu do účastnických fondů, kdy účastník po uzavření nové smlouvy DPS požádá o ukončení PPSP. Do spořicí doby se započítává i dosažená pojištěná doba podle zákona o penzijním připojištění. V tomto systému byly v průběhu času definovány některé problematické aspekty tohoto systému, jako například nízké příspěvky účastníků anebo možnost výběru části naspořených prostředků. Novou právní úpravou došlo k podstatným změnám parametrů tohoto produktu.

2.6.2 Doplňkové investiční pojištění (DPS)

Od roku 2013 s novou právní úpravou dochází ke změně názvu produktu spoření na penzi. Nově se v rámci III. pilíře označují penzijní produkty jako doplňkové penzijní spoření (DPS). Penzijní společnosti spravují transformovaný fond (spoření prostřednictvím PPSP, kde i nadále zůstává garance zachování hodnoty vložených prostředků), a účastnické fondy. V těch si účastníci volí strategii investování, kdy mají možnost investovat v rámci konzervativního fondu a dalších účastnických fondů. Vznikají tak investiční strategie s rozdílnou mírou výnosu i rizika. To zákonitě u těchto fondů přineslo zrušení garance nezáporného zhodnocení. (Základní informace o III. pilíři – shrnutí, 2019)

Dávky DPS:

- starobní penze ve formě předdůchodu;
- starobní penze na určenou dobu;
- invalidní penze na určenou dobu;
- jednorázové vyrovnání. (Česko, 2024e)

Také došlo k navýšení dolní hranice pro přiznání státního příspěvku na 300 Kč a pro zvýšení motivace ke spoření byla zvýšena horní hranice na 1000 Kč. S přijetím zákona č. 462/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří, vzroste od 1. 7. 2024 dolní hranice na 500 Kč a horní hranice na 1 700 Kč. Tento zákon také umožňuje penzijním společnostem zavedení alternativního účastnického fondu, u nějž bude nastavena volnější poplatková struktura i investiční strategie. To umožní

dynamičtější investování, což může vést k vyššímu zhodnocení pro účastníky spoření. Novinkou je také zrušení státního příspěvku účastníkům, jimž byl přiznán starobní důchod ze státního systému důchodového zabezpečení. (Česko, 2024e)

Nově je také nabízeno penzijní spoření pro děti, má stejné výhody jako u dospělých osob, tzn. i v tomto případě vzniká nárok na poskytnutí státní podpory, může na něj přispívat kdokoliv. Liší se v tom, že třetinu naspořených prostředků si může dítě vybrat do 2 let od okamžiku, kdy dosáhne 18 let, podmínkou pro čerpání tohoto částečného odbytného je trvání spořicí doby nejméně 120 kalendářních měsíců (tzv. částečné odbytné). Do zletilosti dítěte nelze čerpat daňové úlevy a příspěvek od zaměstnavatele.

Významný benefit DPS je předdůchod. Účastník musí mít, kromě splnění dalších podmínek uvedených v bodě 1.6, naspořeno takovou částku, aby po celou dobu výplaty předdůchodu mohl měsíčně pobírat aspoň 30 % průměrné mzdy. Pokud se účastník rozhodne čerpat peníze po celých 5 let, musí mít na účtu DPS k dispozici aspoň osmnáctinásobek průměrné mzdy v ekonomice. (Mertl, 2023)

V roce 2024 je nařízením vlády č. 286/2023 Sb. určena průměrná mzda ve výši 43 967 Kč, účastník žádající o předdůchod musí mít na účtu naspořeno minimálně 791 tis. Kč. (Česko, 2024d) Takto vysokou částku má naspořeno minimum účastníků, proto je zatím předdůchod využíván minimálně. (Mertl, 2023)

2.7 Dlouhodobý investiční produkt (DIP)

„Dlouhodobý investiční produkt (DIP) je souhrnné označení investičních nebo spořicíh produktů, které napomáhají zabezpečení na stáří a mohou mít nově daňovou podobu.“

(Dlouhodobý investiční produkt a daňová podpora produktů spoření na stáří od 1. 1. 2024, 2024, s. 2)

DIP vznikl na základě zákona č. 462/2023 Sb., jenž přináší změny v legislativě pro rozvoj kapitálového trhu a zlepšení podmínek pro finanční zajištění ve stáří. Nabízí širokou škálu investičních produktů – podílové fondy, dluhopisy, akcie, EFT i certifikáty. Umožňuje efektivnější budování finanční rezervy na stáří. Tento produkt je možné sjednat až od 1. 1. 2024 u poskytovatele zapsaného v seznamu poskytovatelů DIP vedeném ČNB. Poskytovatelem může být:

- banka;
- spořitelni a úvěrní družstvo;

- obchodník s CP;
- investiční společnost;
- samosprávný investiční fond;
- obdobná zahraniční osoba oprávněná poskytovat své služby v ČR. (Dlouhodobý investiční produkt a daňová podpora produktů spoření na stáří od 1. 1. 2024, 2024)

2.8 Panevropský osobní penzijní produkt (PEPP)

PEPP je doplňkový osobní penzijní produkt na bázi dobrovolné nabídky i dobrovolného účastenství, tedy bez vazby na systém důchodového pojištění (na I. pilíř). PEPP produkty jsou v ČR součástí III. penzijního pilíře, podmínky poskytování jsou ve většině parametrů upraveny jednotně v celé Evropské unii na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1238. Nařízení o PEPP nabylo účinnosti dne 22. března 2022.

V České republice je PEPP upraven zákonem č. 91/2022 Sb. o panevropském osobním penzijním produktu a o změně souvisejících zákonů a vyhláškou č. 115/2022 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o panevropském osobním penzijním produktu a kterou se mění související vyhlášky o odborné způsobilosti. Jeho cílem je harmonizace v členských zemích EU a jde o alternativu, kterou mohou využívat lidé, kteří pracují nebo cestují v různých členských státech a mohou tak využít daňové podpory. (Pojistné rozpravy, 2022).

Osoby oprávněné poskytovat PEPP jsou stejné jako osoby poskytující DIP, s tím rozdílem, že PEPP může poskytovat i tuzemská pojišťovna. (Česko, 2022)

Českým PEPP může být spoření, životní pojištění a investování. Základní důraz je kladen na transparentnost, průhlednost nákladů a poplatků – v základním nabízeném PEPP mohou činit náklady účtované klientům maximálně 1 % akumulovaného kapitálu ročně. Produkty mohou obsahovat několik druhů plnění: jednorázovou výplatu, anuitu, postupné čerpání nebo kombinaci těchto forem. Přenositelnost produktu jako hlavní výhoda PEPP spočítá v otevření podúčtů pro všechny členské státy na žádost účastníka. „Pro každý podúčet pro příslušný členský stát platí podmínky pro tzv. akumulaci a výplatní fázi tohoto produktu daného členského státu.“ (Pojistné rozpravy, 2022)

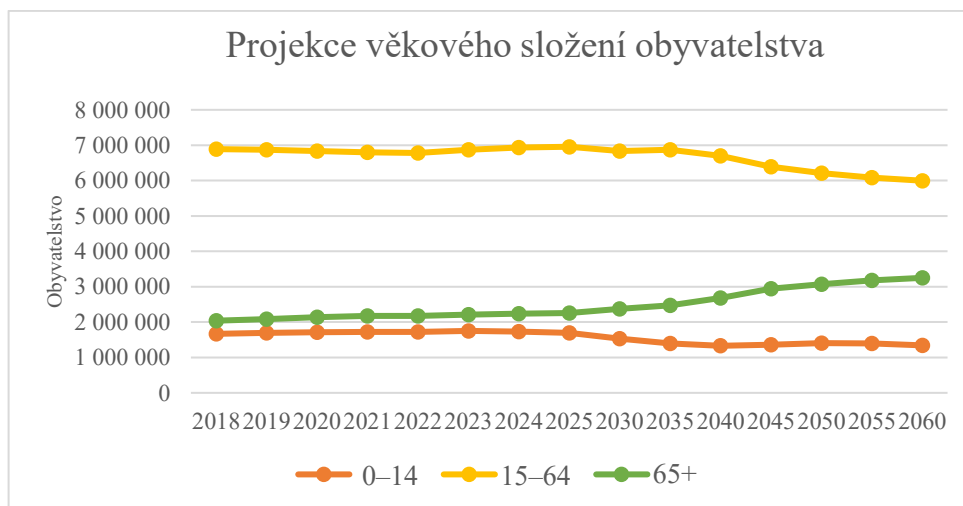
Penzijní společnosti tento produkt nabízet nebudou, protože jejich právní úprava není harmonizována s evropským právem. (Panevropský osobní penzijní produkt, 2023)

3 DEMOGRAFICKÉ ZMĚNY

Demografický vývoj patří k jedním z faktorů ovlivňující veřejné výdaje. Má bezprostřední dopad na výši veřejných výdajů, a to nejen do oblasti sociálního zabezpečení, ale i do zdravotnictví, školství, sociálních služeb a dalších oblastí. Proces stárnutí populace zásadně ovlivňuje vývoj plodnosti, úroveň úmrtnosti a vývoj zahraniční migrace. Dalšími faktory ovlivňujícím veřejné výdaje mohou být například politické faktory. Změny vlád s sebou přinášejí mimo jiné i změnu výdajové strategie, kdy před volbami je snaha pozitivně ovlivnit voliče. Tak tomu bylo například v roce 2018 zavedením výrazné slevy pro studenty a seniory. Nároky na státní rozpočet vzrostly na téměř 6 mld. Kč ročně. (Lajtkepová, 2021)

Hospodařit s prostředky ze sociálního pojištění lze dvěma základními způsoby: fondovým financováním, kdy si každý spoří sám, anebo průběžným financováním. V České republice je využíván především systém průběžného financování. Podstatou tohoto financování je, že plátcí jsou jiní lidé než příjemci dávek. „*Tento systém je silně založen na principu neekvivalence, solidarity a na mezigeneračním přerozdělování. Dlouhodobá udržitelnost průběžného financování vychází z toho, že plátců je více než příjemců dávek. Pokud se tento poměr obrátí, systém průběžného financování se dostává do značného deficitu.*“ (Lajtkepová, 2021, s. 107)

Kvůli potřebě dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí se v posledních letech postupně přechází k systémům smíšeným (vícepilířový systém financování). Jak je vidět v grafu 5, v následujících letech populace osob starších 65 let prudce poroste, tím pádem se bude výrazně snižovat počet pracujících v aktivním věku. To pochopitelně bude mít dopady na průběžný systém financování.

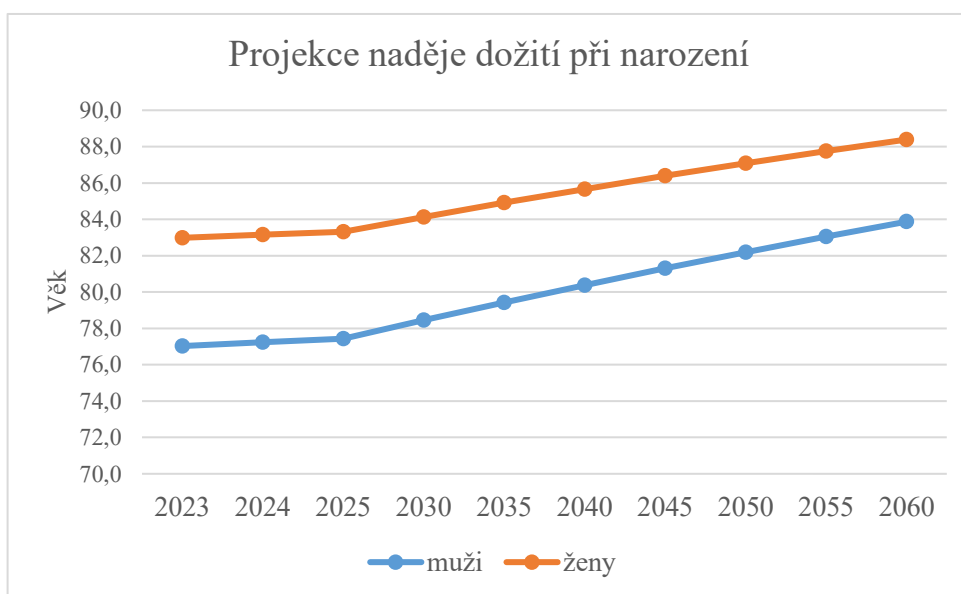
Graf 5 – Ukazatel věkového složení obyvatelstva ČR (zdroj: ČSÚ)

V roce 2021 zaujímala věková kategorie 65+ přes 20 % podílu obyvatel, v roce 2050 budou v této věkové kategorii téměř tři z deseti obyvatel ČR. (Akční plán k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023-2025, 2023)

Za posledních 20 let se počet obyvatel zvýšil o 649 tis. – k 31. 3. 2023 měla Česká republika téměř 10,85 mil. obyvatel. Na tomto přírůstku se však podílelo nejvíc zahraniční stěhování, protože počet nově narozených neustále klesá – generace nově narozených dětí v roce 2023 byla nejslabší za posledních 22 let. Je zajímavé, že počet nově narozených dětí v tomto roce klesl o 10,2 tisíce dětí, což je 10% snížení ve srovnání s předchozím rokem. (Statistická ročenka České republiky, 2023)

Ukazatel naděje na dožití při narození udává průměrný počet let, kterých má novorozenec naději se dožít při zachování stejných úmrtnostních poměrů jako v roce jeho narození. (Statistická ročenka České republiky, 2023)

Naděje na dožití při narození dosáhla v roce 2022 u žen úrovně 82 let, u mužů 76,1 let a projekce tohoto ukazatele do budoucna v grafu 6 naznačuje stále rostoucí křivku.

Graf 6 – Naděje dožití při narození (zdroj: ČSÚ)

Dalším souvisejícím ukazatelem je naděje na dožití ve zdraví, který udává, jak dlouho žijí obyvatelé dané země bez dlouhodobého zdravotního omezení. Naděje na dožití ve zdraví byla v roce 2015 u žen 63,7 let, u mužů 62,4, v roce 2021 už to bylo u žen 63,4 a u mužů dokonce jen 60,7 let. Průměr v Evropské unii byl v uvedeném roce 64,2 let u žen a 63,1 let u mužů. Podle Horeckého (2024) je potenciál ke zlepšení v každém z nás. Uvádí, že dle

WHO si člověk délku svého života ve zdraví ovlivňuje z 80 % a jenom 20 % tvoří neovlivnitelné faktory jako např. genetika, nekvalitní nebo nedostatečná zdravotní péče.

Rychtaříková ve svém článku zmiňuje zavedení nového pojmu v demografii a tím je prospektivní věk. Ten se počítá z úmrtnostních tabulek a udává, v jakém věku zbývá lidem v průměru ještě 20 let života. *„Jeho využití při stanovování odchodu do důchodu ovšem naráží na problém, že pro ženy je to věk výrazně vyšší než pro muže. V úvahu by se tedy mohla brát délka života ve zdraví.“* (Statistika&My, 2022, s. 38)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ÚČETNÍ A DAŇOVÉ ASPEKTY PRODUKTŮ FINANČNÍHO TRHU S PODPOROU STÁTU

K větší udržitelnosti národního důchodového systému by mohly napomoci vícepilířové penzijní systémy, kde pojistitelé hrají klíčovou úlohu. Je ovšem důležité, aby politici veřejnosti objasnili, že je nutné na důchod si více spořit. Motivace osob v produktivním věku k daleko větší ochotě si spořit by měla probíhat prostřednictvím daňových pobídek u zaměstnavatele i jednotlivých zaměstnanců nebo také zavedením zaměstnaneckého penzijního pojištění. To vychází ze vztahu mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, kdy toto pojištění zabezpečují zaměstnavatelé, průmyslové nebo jiné profesní asociace. V Evropě je tento druh pojištění běžnější, u nás byla snaha o jeho implementaci zavedením II. pilíře (Pojistné rozpravy, 2022)

Z dlouhodobého hlediska je situace vývoje veřejného dluhu v rozsahu dlouhodobé fiskální nerovnováhy. Motivaci státu lze vidět ve snaze o dosažení dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. V minulém roce se objevily první seriózní pokusy o změnu nepříznivých směrů. Legislativní změny některých zákonů v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů (tzv. konsolidační balíček), výrazně omezily rozsah poskytovaných benefitů. (Zpráva NRR o dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, 2023)

Zaměstnavatelé jsou motivováni k poskytování příspěvků svým zaměstnancům na jejich produkty spoření na stáří, a to možností využití daňových úlev; dobrovolné spoření osob v produktivním věku je taktéž státem podporováno formou buď přímou (státní příspěvky) nebo formou nepřímou (možností snížení základu daně o tyto příspěvky).

„Pravidlo pro využití nepřímé daňové podpory, tedy odpočtu od základu daně je nastaveno tak, aby nemohlo dojít k souběhu přímé a nepřímé podpory státu k jedné koruně příspěvku poplatníka.“ (Vančurová, 2021, s.1082 až 1084)

Daňové důsledky poskytnutí benefitu je třeba zvažovat na straně zaměstnavatele, který řeší nejen daňovou uznatelnost tohoto výdaje, ale i na straně zaměstnance, kdy se posuzuje osvobození od daně z příjmu a také osvobození od odvodu sociálního a zdravotního pojištění. Povinnost zdanění má vždy poskytovatel benefitu. (Beránek, 2021)

S novelizací zákona o daních z příjmů došlo k následující změně: při výplatě odbytného (tzn. při předčasném ukončení smlouvy) si příspěvky zaměstnavatele za posledních 10 let klient musí dodanit sám podáním dodatečného daňového přiznání. (Beránek, 2024)

4.1 Účetní a daňové aspekty u příspěvků zaměstnavatele

4.1.1 FKSP

Státní organizace (státní podniky, organizační složky státu, příspěvkové organizace, školské právnické osoby aj.) jsou ve volbě poskytovaných benefitů vázány rozhodnutím zřizovatelů, rozpočtovými pravidly a do roku 2024 také vyhláškou o fondu kulturních a sociálních potřeb, která udávala těmto organizacím povinnost tvorby fondu pro zaměstnanecké benefity. Tento fond byl tvořen 2 % z ročního objemu nákladů na platy a náhrady platů. (Česko, 2023b)

V rámci konsolidačního balíčku byla od 1. 1. 2024 zrušena vyhláška o FKSP, nově je zákonem daný přiděl do tohoto fondu ve výši 1 % z něhož nejméně 50 % je použito na produkty spoření na stáří. Nesmí se použít na jiné účely, jednalo by se o porušení rozpočtové kázně. (Česko, 2024f)

4.1.2 Zaměstnanecké benefity z hlediska ZDP

Podnikatelské subjekty si rozsah poskytovaných benefitů stanoví ve vnitřních směrnících, kolektivní smlouvě nebo pracovní smlouvě, pokud ZDP nebo jiný zákon nestanoví jinak. Dobrovolně si mohou ze svého zisku tvořit fond na benefity zaměstnanců. V případě, že by účetní jednotka účtovala tvorbu dobrovolného fondu jako náklad, nebude tento náklad daňově uznatelný (§ 25 odst. 1 písm. l). U podnikatelských subjektů je doporučen postup, kdy poskytování benefitů z fondů se neúčtuje rozvahově (snížení fondu oproti závazku poskytnout benefit nebo výdaji na pořízení benefitu), ale zaúčtuje se tento závazek nebo výdaj do nákladů na účet 527 – Zákonné sociální náklady nebo 528 – Ostatní sociální náklady, o stejnou výši se sníží fond (účet 413 – Ostatní kapitálové fondy) oproti hospodářskému výsledku minulých období (účet 428). „*V důsledku takového účtování budou daňové důsledky při poskytování benefitů z dobrovolně tvořených fondů (ať už ze zisku či oproti nedaňovým nákladům) stejné jako při přímé úhradě benefitů do nákladů (bez tvorby fondu).*“ (Beránek, 2024, s. 17)

4.1.3 Příspěvek zaměstnavatele na produkty na stáří

Daňová uznatelnost u všech benefitů nezávisí na jejich výši, je-li v ZDP uváděna nějaká hranice, pak se vždy týká osvobození tohoto benefitu od dodanění u zaměstnance. ZDP vymezuje možnosti, za kterých se výdaje na benefity mohou stát daňově uznatelnými výdaji (§ 24 odst. 2). Patří sem i poskytnutí příspěvku na produkt spoření na stáří. Zaměstnavatel

může svému zaměstnanci poskytnout tento benefit, a to v jakékoliv výši, celý tento příspěvek je pro něj daňově uznatelným nákladem (výdajem). (Beránek, 2021)

Na daňovou uznatelnost tohoto benefitu nemá vliv, zda je u zaměstnance příspěvek osvobozen od daně z příjmů anebo podléhá zdanění. Z hlediska pojistných zákonů nevstupuje tento příspěvek do vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění. (Macháček, 2021)

Nejvýhodnější je poskytnutí tohoto benefitu do výše 50 tis. Kč za rok (tento limit se vztahuje na příspěvek od téhož zaměstnavatele v součtu za všechny produkty spoření na stáří). V případě vyššího příspěvku je nutné částku přesahující 50 tis. Kč zaměstnanci dodanit dle § 6 odst. 9 písm. m) ZDP, a odvést pojistné na sociální a zdravotní pojištění. (Macháček, 2021)

Rozhodné období pro zjišťování limitu 50 tis. Kč je kalendářní rok, i pokud zaměstnavatel účtuje v hospodářském roce. Problém může vzniknout na přelomu kalendářního roku, kdy je předpis měsíční platby za prosinec roku 20x1 zaměstnavatelem poukázán zaměstnanci opožděně až v lednu roku 20x2. Převažuje výklad, že i když nárok vznikl v prosinci, benefit obdržel zaměstnanec až v okamžiku připsání na osobní účet pojišťovny, tzn. prosincová platba roku 20x1 vstupuje do limitu roku 20x2. (Beránek, 2021)

Může nastat další situace, kdy se jedná o roční příspěvek ve výši 50 tis. Kč a v prosinci roku 20x2 zaměstnavatel poukáže další platbu (v roce 20x2 jsou připsány zaměstnanci dvě roční platby – v lednu a v prosinci), tím pádem je překročen limit daný ZDP a musí celou tuto druhou platbu zaměstnanci zdanit a odvést pojistné za sociální a zdravotní pojištění. Jedinou možností, jak se v tomto případě zdanění vyhnout, je, nastavit odesílání plateb na účet zaměstnance až na následující rok 20x3 a zároveň doporučit zaměstnanci změnu frekvence placení na měsíční.

4.1.4 Porovnání výhodnosti benefitu oproti zvýšení mzdy

Výhodnost benefitu lze vyjádřit poměrem mezi částkou, kterou zaměstnanec ve skutečnosti obdrží a částkou, kterou zaměstnavatel skutečně vynaloží na tuto odměnu. V tabulce 5 je znázorněn model zaměstnavatele – právnické osoby, s předpokladem zisku, který musí zdanit (poskytnutím benefitu bude mít zaměstnavatel nižší daňovou povinnost). Z modelové situace vyplývá, že na finanční odměnu 1 000 Kč je třeba vynaložit 1 338 Kč, 281 Kč je úspora na DPPO; zaměstnanec z čistého výdaje zaměstnavatele obdrží ve své mzdě pouze 69 % této hodnoty, 31 % obdrží stát. Pokud však zaměstnavatel poskytne zaměstnanci

příspěvek na produkt spoření na stáří ve výši 790 Kč, získá zaměstnanec hodnotu ve výši 1 000 Kč, tedy o 27 % více. V případě, že zaměstnavatel daň z příjmů neodvádí (např. nezisková organizace), nebo hradí benefity z fondu ze zisku, neušetří 210 Kč, přesto se jedná o výhodný benefit, poměrové vyjádření na hodnotě poskytnutého benefitu je 100 %. (Beránek, 2024)

Daňovým výdajem zaměstnavatele je i příspěvek zaměstnanci, který pracuje na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce, pokud bude splněna podmínka §24 odst. 2 písm. j) bod 4 ZDP. (Macháček, 2021)

Tabulka 5 – Porovnání výhodnosti poskytnuté odměny

Forma odměny	finanční odměna	benefit
Hrubá odměna	1 000 Kč	1 000 Kč
SP a ZP zaměstnavatel 33,8 %	338 Kč	x
Celkové náklady	1 338 Kč	1 000 Kč
Ušetřená daň z příjmu PO 21 %	281 Kč	210 Kč
Ekonomická zátěž zaměstnavatele	1 057 Kč	790 Kč
SP a ZP zaměstnanec 11,6 %	116 Kč	x
Daň zaměstnance 15 %	150 Kč	x
Čistá odměna	734 Kč	1 000 Kč
Poměrné vyjádření	(734:1057) 69 %	(1000:790) 127 %

Zdroj: vlastní zpracování dle (Beránek, 2024, s. 34, 36)

4.2 Daňové aspekty z pohledu zaměstnance

Poskytování příspěvku na produkt spoření na stáří představuje pro zaměstnance účinnou motivaci, která je pro obě strany výhodnější než prosté zvyšování mzdy. Zaměstnancům přináší úsporu daně z příjmů a zabezpečení na penzi, zaměstnavateli pak snížení celkových osobních nákladů oproti zvýšení mzdy. (Macháček, 2021)

Poplatník fyzická osoba si může od svého základu daně odečíst zaplacené příspěvky na podporované produkty spoření na stáří a daňově podporované pojištění dlouhodobé péče, v celkovém úhrnu nejvýše 48 tis. Kč ročně. (Marková, 2024)

Daňová podpora produktu spoření na stáří se řídí zákonem o daních z příjmů, ten ukládá poplatníkovi splnění několika základních podmínek:

- pojistník je ten, kdo smlouvu uzavřel a zároveň je i pojištěným;
- produkt je sjednán minimálně do věku 60 let;

- pojištění je sjednáno minimálně na dobu 10 let (platí pro smlouvy sjednané od 1.1.2024) nebo na dobu 5 let (platí pro smlouvy sjednané do 31. 12. 2023);
- během průběhu spoření nejsou povoleny částečné výběry finančních prostředků (platí od 1. 1. 2015), toto pravidlo neplatí u PPSP v případě výsluhové penze;
- kapitálové životní pojištění musí obsahovat pevnou částku na smrt nebo dožití ve výši aspoň 40 tis. Kč (u smluv s dobou trvání méně jak 15 let) nebo 70 tis. Kč (u smluv na 15 a více let). (Marková, 2022) a (Marková, 2024)

Pojištění dlouhodobé péče je koncipováno na jiném principu, i proto je tento produkt určený k zabezpečení na penzi v ZDP uveden samostatně v §15c, od ostatních produktů spoření na stáří se liší těmito základními podmínkami daňové uznatelnosti:

- pojistník nemusí být shodný s pojištěným;
- daňově uznatelná je část pojistného určená na III. a IV. stupeň závislosti. (Marková, 2024)

4.2.1 Legislativní změny od roku 2024

Nejvíce legislativních změn proběhlo u produktů penzijních společností.

Vybrané specifické podmínky u penzijního spoření – změny platné od 1. 1. 2024:

- umožněna paralelní účast v PPSP a DPS (zachování výhody garantovaného nezáporného zhodnocení stávajících prostředků a zároveň možnosti získání vyššího zhodnocení nových úspor);
- v případě jednorázového vyrovnání nebude nutné dodávat příspěvky zaměstnavatele;
- při předčasném výběru přechází povinnost odvést daň z příjmu za posledních 10 let na účastníka. Příspěvky zaměstnavatele zaplacené před 11 lety a více zdaňuje penzijní společnost;
- zavedení alternativního účastnického fondu, který bude mít volnější investiční strategii, což umožní dosažení potencionálně vyšších výnosů při vyšší míře rizika.

Vybrané specifické podmínky u penzijního spoření – změny platné od 1. 7. 2024:

- minimální částka pro nárok na státní podporu je 500 Kč měsíčně;
- maximální částka, k níž lze příspěvek získat je 1 700 Kč měsíčně;

- státní příspěvek je 20 % z ukládané částky;
- nárok na státní příspěvek zaniká přiznáním starobního důchodu. (zdroj: interní materiály ČSPS)

4.3 Dodatečné porušení smluvních podmínek u soukromého životního pojištění

Porušení podmínek daných ZDP může nastat:

- předčasným zánikem pojistné smlouvy výplatou odkupného;
- zkrácením doby trvání pojištění tak, že nejsou splněny podmínky pro daňovou uznatelnost;
- částečným výběrem kapitálové hodnoty. (Vančurová, 2021)

Pokud k takovému porušení dojde nárok na uplatnění odpočtu u poplatníka zaniká zpětně za předešlých 10 zdaňovacích období, ve kterých byl odpočet uplatňován. Poplatník musí částky, o které si snížil základ daně, zahrnout do příjmů v dílčím základu daně v tom zdaňovacím období, ve kterém k porušení podmínek došlo.

Povinnost dodanění nevznikne, pokud k porušení podmínek dojde v případě:

- vzniku nároku na starobní důchod;
- vzniku invalidity třetího stupně;
- smrti. (Macháček, 2021)

Rovněž není nutné dodaňovat, pokud není vyplaceno žádné pojistné plnění nebo odkupné a zároveň je kapitálová hodnota převedena na jinou smlouvu soukromého životního pojištění a tato smlouva splňuje podmínky daňově uznatelné smlouvy. Zaměstnavateli nevzniká žádná daňová povinnost v souvislosti s touto situací, tzn. nemusí dodatečně odvést za zaměstnance daň z příjmů, ani sociální a zdravotní pojištění. (Vančurová, 2021)

4.4 Dodatečné porušení podmínek pro uplatnění odpočtu na penzijní pojištění

Pokud smlouva penzijního pojištění zanikne předčasně, postup je stejný jako u životního pojištění – poplatník má povinnost ve zdaňovacím období, ve kterém k porušení došlo jako příjem uvést výši uplatněných odpočtů od základu daně z titulu příspěvků na penzijní

přípojištění za období uplynulých 10 let. Od daně z příjmů fyzických osob jsou osvobozeny následující typy dávek:

- invalidní penze na dobu určenou;
- starobní penze vyměřená na 10 a více let;
- úhrada jednorázového pojistného na doživotní penzi;
- úhrada jednorázového pojistného pro penzi na přesně stanovenou dobu s přesně stanovenou výší důchodu;
- jakákoliv dávka vyplácená dědici.

Ostatní typy dávek podléhají v různé míře srážkové dani z příjmů fyzických osob. (zdroj: interní materiály ČSPS)

Konkrétní podmínky danění příspěvků účastníků, zaměstnavatelů a státní podpory u obou produktů penzijního pojištění je uvedeno v tabulce 6.

Tabulka 6 – Danění prostředků při výplatě

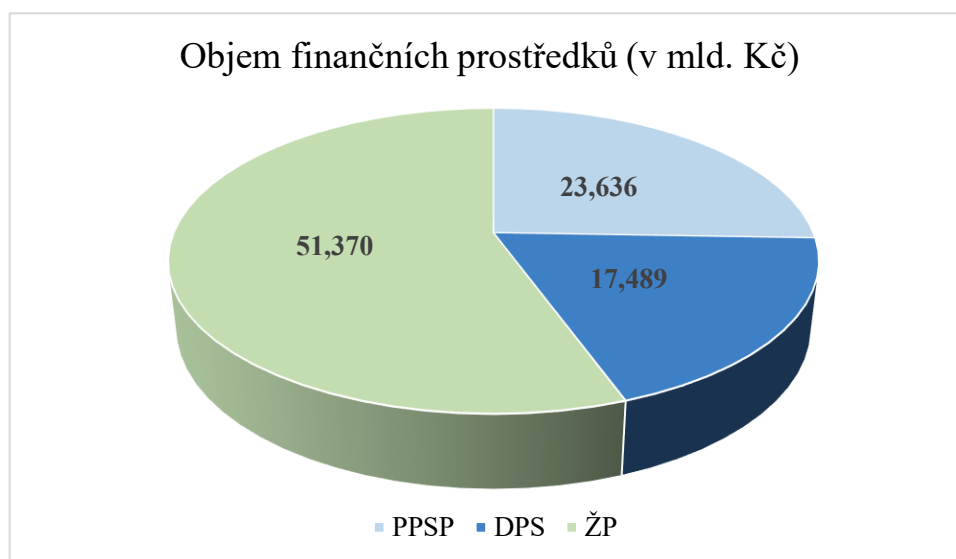
Typ spoření	Typ nároku	Účastník		Zaměstnavatel		Státní příspěvek	
		Nominál	Výnos	Nominál	Výnos	Nominál	Výnos
PPSP	JV	ne	ano	ano	ano	ne	ano
PPSP	odbytné	ne	ano	ano	ano	vrací se	vrací se
PPSP	penze na dobu určitou	ne	ano	ne	ano	ne	ano
PPSP	penze doživotní	ne	ne	ne	ne	ne	ne
DPS	JV	ne	ano	ano*	ano	ne	ano
DPS	odbytné	ne	ano	ano	ano	vrací se	vrací se
DPS	penze na dobu určenou	ne	ano	ne	ano	ne	ano
DPS	částečné odbytné	ne	ano	-	-	vrací se	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle interních materiálů ČSPS

* U smluv uzavřených do konce roku 2023 je při jednorázovém vyrovnání daně příspěvek zaměstnavatele. Od roku 2024 došlo ke změně podmínek danění tohoto příspěvku. U smluv sjednaných po 1. 1. 2024 se příspěvek zaměstnavatele nedaní. Lze tedy doporučit účastníkům PPSP, kteří se rozhodnou ukončit své spoření jednorázovým vyrovnáním, před vznikem nároku na starobní důchod požádat o převod smlouvy z transformovaného fondu do účastnických fondů. Tímto krokem se vyhnou zdanění příspěvků zaměstnavatele. Účastníkům, kteří si již spoří v DPS a chtějí také docílit nezdanění příspěvků zaměstnavatele, lze doporučit před vznikem nároku na starobní důchod přechod k jiné penzijní společnosti. Jejich nová smlouva sjednaná v letošním roce bude podléhat nové zákonné úpravě a příspěvky zaměstnavatele nebudou při jednorázovém vyrovnání daněny.

5 KOMPARATIVNÍ ANALÝZA SOUKROMÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ A DOPLŇKOVÉHO PENZIJNÍHO SPOŘENÍ

Prvotní rozhodnutí spojené se spořením na penzi by mělo směřovat k výběru společnosti, do které bude investice směřovat. Jedná se o investici na dlouhou dobu, z toho důvodu by měla být brána v potaz nejen výnosnost, riziko a likvidita, ale také renomé dané společnosti. Jak je vidět v grafech 8 a 9 nejvíce finančních prostředků za rok 2023 v životním pojištění proudilo do pojišťovny Kooperativa, která po sloučení s pojišťovnou České spořitelny získala majoritní postavení na pojistném trhu. V penzijním pojištění je na vedoucí pozici v objemu spravovaných prostředků Generali penzijní společnost, která výrazně posílila své postavení na trhu sloučením s penzijní společností České pojišťovny. Lze tedy konstatovat, že lidé v České republice spíše inklinují k tradici českých značek, a do nich směřují své úspory. Jde o zakořeněný konzervatismus, kdy za dob komunismu neexistovala konkurence, drobní střadatelé ukládali své úspory v České spořitelně a své pojištění uzavírali v České pojišťovně.

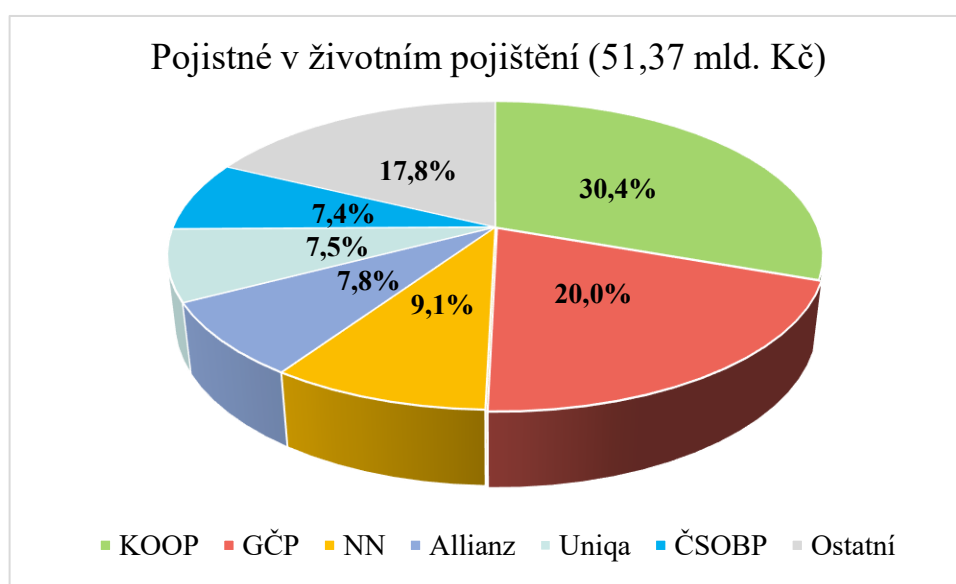
Graf 7 – Investované finanční prostředky ve sledovaných segmentech v roce 2023 (zdroj: APS ČR a ČAP)

V segmentu životního pojištění došlo v roce 2023 oproti předchozím 5 letům ke zvýšení objemu předepsaného pojistného o 5 % na 51,370 mld. Kč. Celkový počet pojistných smluv se snížil o 1,8 % na 29,5 milionu, z toho životních smluv bylo v evidenci 4,803 mil. kusů. (Vývoj pojistného trhu, 2024)

Na konci roku 2023 si u penzijních společností spořilo a investovalo přes 4,2 mil. účastníků, kterým penzijní společnosti spravovali 429,378 mld. Kč. Příspěvky účastníků bez státních příspěvků za rok 2023 přesáhly 39 mld. Kč. (Čtvrtletní výsledky 2023, 2024)

V grafu 7 je porovnán segment životního pojištění s produkty penzijních společností co do objemu předepsaného pojistného a objemu celkových příspěvků účastníků penzijního pojištění (bez státních příspěvků) za rok 2023. Počty smluv životního pojištění a penzijních produktů není možno poměrově srovnávat, jelikož množství sjednaných životních smluv není nijak limitováno – jednotlivec může mít sjednáno více smluv životního pojištění, kdežto produkt u penzijních společností může mít účastník sjednán pouze jeden. Toto pravidlo se však od 1. 1. 2024 změnilo a nově je možný souběh PPSP a DPS, kdy PPSP je přerušeno, peníze na něm jsou bezpečně uloženy a aktivní spoření probíhá na nové smlouvě u stejné nebo u jiné společnosti. (zdroj: interní materiály ČSPS)

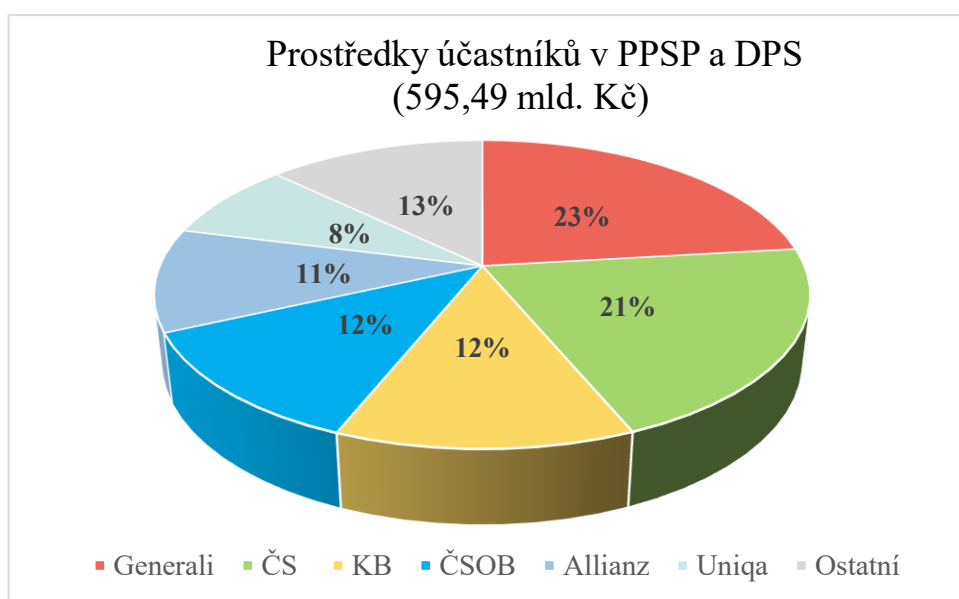
V grafu 7 je vidět, že v loňském roce více finančních prostředků proudí do segmentu životního pojištění. To je ovlivněno více faktory, například větší variabilitou životních produktů, kde si lze zajistit krytí nenadálých životních událostí a nejde jen o spoření na penzi. Lidé si nejčastěji sjednávají své životní pojištění (dle objemu pojistného) v pojišťovně Kooperativa a v Generali české pojišťovně, v grafu 8 je zobrazeno rozložení předepsaného pojistného za rok 2023 u jednotlivých pojišťoven. (Vývoj pojistného trhu, 2024)

Graf 8 – Předepsané pojistné v ŽP za rok 2023 (Vývoj pojistného trhu, 2024)

Největší celkový objem finančních prostředků v transformovaných fondech má Generali PS (108,7 mld. Kč) a ČSPS (76,2 mld. Kč), v objemu prostředků v účastnických fondech je na prvním místě ČSPS (46 mld. Kč.), za ní pak Generali PS (29,2 mld. Kč). V grafu 9 je zobrazen jiný pohled než v grafu předchozím, a to rozložení celkových spravovaných finančních prostředků u jednotlivých penzijních společností. Tento objem vzrostl o 3,1 % na víc jak 595 mld. Kč, tento nárůst byl ale nejnižší za posledních 5 let.

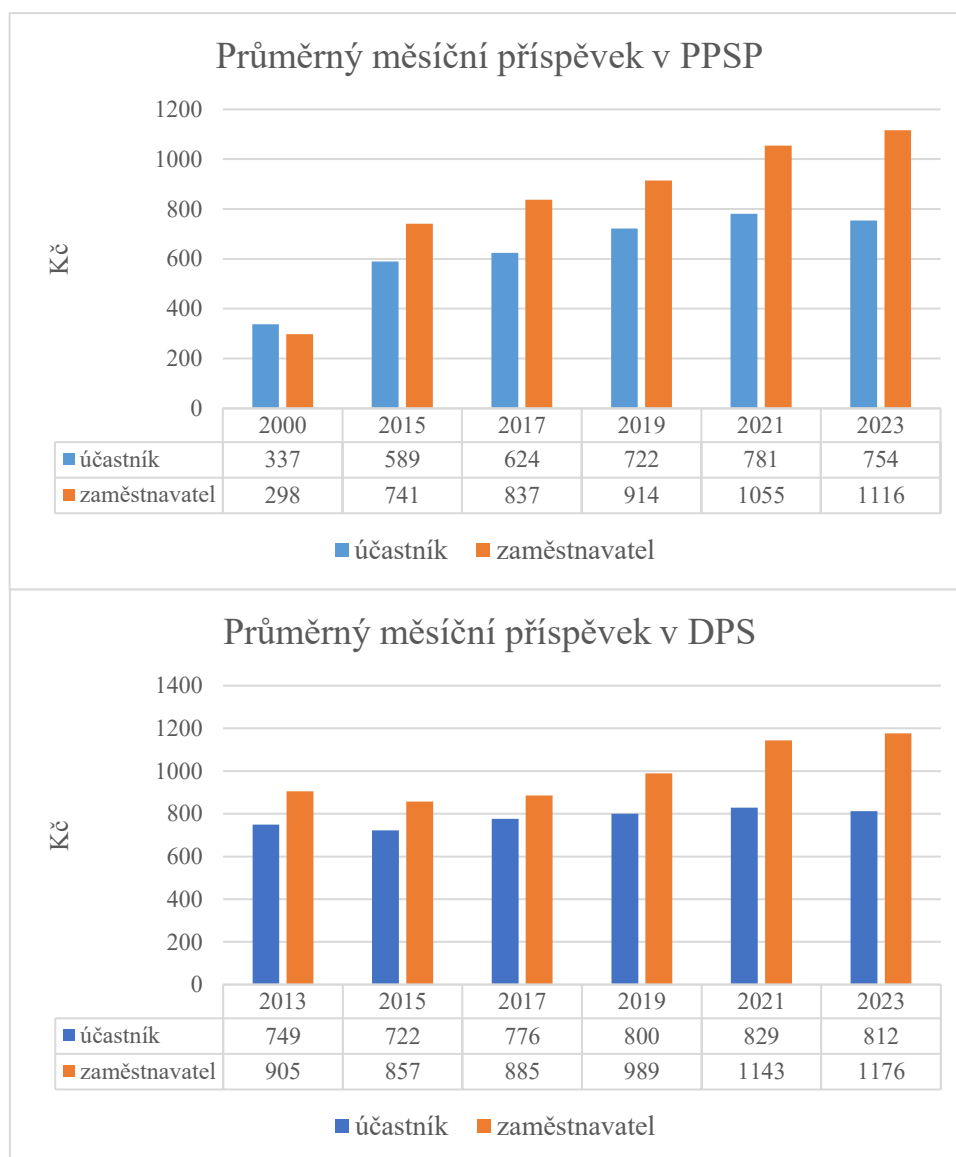
Z transformovaných fondů odešlo v roce 2023 více než 338 tisíc účastníků, v účastnických fondech přibylo jen necelých 173 tisíc účastníků. Asociace penzijních společností připisuje odchody účastníků z transformovaných fondů „legislativním změnám třetího pilíře, projednávaným v loňském roce, a doprovodným aktivitám na politické a mediální scéně, které znejistily mnoho dlouhodobě spořících účastníků. Ti si tak, mnohdy nevýhodně, raději dotčené produkty ukončovali“. (Počet účastníků v DPS meziročně stoupl téměř o 10 %, 2024, s. 1)

Graf 9 – Celkový objem spravovaných finančních prostředků u penzijních společnostech (Čtvrtletní výsledky 2023, 2024)

Zajímavý je také vývoj průměrného měsíčního příspěvku. V grafu 10 je zobrazen tento vývoj nejprve v PPSP, a to od roku 2000, kdy zaměstnavatelům byla dána možnost přispívat svým zaměstnancům a státní příspěvek byl v té době poskytován už při 100 Kč úložce. Průměrná úložka účastníků do transformovaných fondů vzrostla z 337 Kč v roce 2000 na 754 Kč v roce 2023, vezme-li se v úvahu inflace, rostoucí průměrná mzda a zvyšující se potřeba tvorby finanční rezervy na penzi, není to mnoho. Ochota zaměstnavatelů přispívat svým zaměstnancům se v průběhu let zvyšovala více než ochota účastníků si spořit – průměrný příspěvek zaměstnavatele vzrostl za sledované období o 818 Kč, příspěvek účastníka pouze o 417 Kč. Podobný trend lze sledovat i u DPS, ale průměrná úložka je o něco vyšší. (Čtvrtletní výsledky 2023, 2024)

Graf 10 – Vývoj průměrného měsíčního příspěvku (zdroj: APS ČR)

5.1 Přímá a nepřímá podpora spoření na penzi

V tabulce 7 je vyjádření užítku plynoucího z přímé a nepřímé podpory od státu u penzijního a soukromého životního pojištění dle nové legislativní úpravy, která vstoupí v platnost 1. 7. 2024. Maximální možný užitek u penzijního pojištění bude při měsíčním příspěvku účastníka ve výši 5 700 Kč: roční státní podporu získá ve výši 4 080 Kč a jeho roční úspora na dani bude 7 200 Kč.

Užitek u životního pojištění plyne z nepřímé podpory státu, a to ve formě slevy na dani z příjmu fyzických osob. Nejvyšší užitek je při měsíční investici ve výši 4 000 Kč.

Tabulka 7 – Přímá a nepřímá podpora od státu (v Kč)

Měsíční příspěvek účastníka	Měsíční státní příspěvek	Roční sleva na DPFO	Celkové roční zvýhodnění od státu	Roční úspora na DPFO
	PPSP a DPS			ŽP
500	100	–	1 200	900
1 000	200	–	2 400	1 800
1 500	300	–	3 600	2 700
1 700	340	–	4 080	3 060
3 000	340	2 340	6 420	5 400
4 000	340	4 140	8 220	7 200
5 700	340	7 200	11 280	7 200

Zdroj: vlastní zpracování dle (Česko, 2024g) a (Marková, 2024)

Díky státním příspěvkům jsou tyto produkty, z pohledu celkové podpory od státu, výhodnější než produkty soukromého životního pojištění.

5.2 Tvorba finanční rezervy pomocí produktů s investiční složkou

Ideální výše naspořené finanční rezervy na penzi je částka alespoň 2 miliony Kč, jak uvádí studie České spořitelny. Díky tomu se mohou lidé při odchodu z aktivního pracovního života vyhnout prudkému poklesu své životní úrovně. Z průzkumu Indexu prosperity a finančního zdraví vyplývá, že 27 % Čechů ve věku 18–65 let si finanční rezervu nevytváří. Z těch, kteří si dlouhodobou rezervu tvoří, nemá většina z nich našetřeno dost. (Dlouhodobá rezerva, 2023)

Vezmeme-li jako příklad ženu, která bude mít naspořeno v 65 letech 2 mil. Kč, její průměrný věk dožití je 84 let (neuvažujeme se zhodnocováním finančních prostředků během pobírání anuity), tak můžeme jednoduše zjistit orientační měsíční výplatu z této naspořené částky. Ta je ve výši 8 772 Kč (2 mil./19 let/12 měsíců). A tato částka jí pak doplní důchod od státu. Podle dlouhodobého výzkumu České spořitelny více jak dvěma miliony korun v rámci dlouhodobé rezervy disponují pouze 4 % Čechů v předdůchodovém věku (55-65 let). (Dlouhodobá rezerva, 2023)

Pro zjištění, jak velkou částku by měla tato žena začít měsíčně spořit ve svých 35 nebo 55 letech, aby měla ve svých 65 letech 2 mil. Kč, lze použít následující vzorec (Radová et al., 2013):

$$A = \left(BH_A \times \frac{i}{(1+i)^n - 1} \right) \div (1+i)$$

A .....anuita

BH_A ...budoucí hodnota anuity

i .....roční úroková sazba

n .....počet úrokových období, ve kterých se spoří

Pokud výše uvedená žena začne spořit ve svých 35 letech vždy na začátku úrokového období, za předpokladu roční úrokové míry 5 % (pozn. průměrné zhodnocení dynamických fondů k 31. 12. 2023 bylo u penzijních společností 5 %), pak její měsíční úložka by měla být ve výši 2 393 Kč. Pokud za stejných podmínek začne spořit až v 55 letech, její měsíční úložky by měla být ve výši 12 880 Kč. V tomto modelovém příkladu není brána v úvahu případná státní podpora.

5.2.1 Tvorba finanční rezervy pomocí investičního pojištění

Komparativní analýzu lze provést i z hlediska investiční strategie. Uvažujme ženu ve věku 35 let a ženu ve věku 55 let. Nárok na starobní důchod jim vznikne v 65 letech. Obě se rozhodly si spořit na penzi 2 000 Kč.

Finanční společnost by měla být vybrána dle preferencí investora, pokud však existuje výhodnější možnost, je dobré se s tímto klientem podrobněji zaměřit na dosavadní průběh výkonnosti fondů u jednotlivých penzijních společností a životních pojišťoven, poté doporučit společnost, která dosahuje nejen dobrých výsledků ve výkonnosti fondů, ale má i dlouholeté zkušenosti v této oblasti.

Pro modelaci životního pojištění byla zvolena pojišťovna Kooperativa, která působí na pojistném trhu od roku 1991 a v roce 2019 se spojila s Pojišťovnou České spořitelny. V příloze P I a P II jsou modelace provedené v kalkulačním programu pojišťovny Kooperativa. Nejdříve na základě investičního dotazníku zjistíme inklinaci k investičnímu riziku a doporučíme klientce investiční strategii. Aktuálně pojišťovna Kooperativa umísťuje finanční prostředky do následujících fondů: TOP STOCKS, ERSTE RESPONSIBLE BOND (CZ), ERSTE WWF STOCK ENVIRONMENT a do fondu garantovaného.

Všeobecně lze 35leté ženě doporučit dynamickou investiční strategii. Investiční horizont je dlouhodobý a investiční riziko je rozloženo na dobu 30 let. Investice je rozložena z 90 % ve fondu TOP STOCKS. Jde o otevřený podílový fond, jehož cílem je poskytnout podílníkům dlouhodobé zhodnocení prostřednictvím investic do portfolia akcií obchodovatelných na vyspělých akciových trzích. S ohledem na významné zastoupení akcií může hodnota

investice vykazovat vysokou krátkodobou kolísavost, ale v dlouhodobém horizontu tyto akciové fondy dosahují plusových hodnot. Zbylých 10 % je vloženo do garantovaného fondu. V tomto pojištění je zahrnuta investice ve výši 2 000 Kč a základní pojištění pro případ smrti (pojistné za toto riziko je 10 Kč), celkové měsíční pojistné je 2 010 Kč. V modelaci je kalkulace předpokládaného vývoje účtu v grafickém i tabulkovém zobrazení. Dále je k dispozici souhrnné vyjádření informací k ukazateli nákladovosti. V další modelaci už je zahrnut i maximální příspěvek zaměstnavatele ve výši 4 166 Kč/měsíc.

V příloze P II je stejná modelace provedena pro ženu, která se rozhodla spořit až ve svých 55 letech, celková pojistná doba je oproti předešlému případu kratší o 20 let. U této ženy je zvolena konzervativní strategie, protože 10 let je na zhodnocení investovaných finančních prostředků poměrně krátká doba. Volba garantovaného fondu Kooperativy (80 % investice) je investice s nízkým rizikem, který ale nepřinese velký zisk. Zbytek je investován do fondu TOP STOCKS.

5.2.2 Tvorba finanční rezervy pomocí DPS

Prostředky v doplňkovém penzijním spoření nejsou ze zákona pojištěny, proto by měl být výběr penzijní společnosti dostatečně zvážen. Ač jsou penzijní společnosti pod dohledem ČNB a Ministerstva financí, je odborníky doporučován výběr společnosti, která může nabídnout určitou stabilitu na trhu. (Dlouhodobá rezerva, 2023)

Pro modelaci je zvolena penzijní společnost České spořitelny. Vznikla v roce 1995 jako Penzijní fond ČS, transformací z něj v roce 2013 vznikla Česká spořitelna – penzijní společnost.

Pro srovnatelnost jsou investiční strategie v modelových příkladech uvedených v přílohách P III a P IV nastaveny stejně jako u pojištění FLEXI. U mladší ženy je zvolena dynamická strategie (růstový účastnický fond s očekávaným zhodnocením 6 %), u starší ženy je zvolena strategie konzervativní (s očekávaným zhodnocením 1 %). Pro modelaci byl použit kalkulační program ČSPS.

5.2.3 Nákladovost investičního životního pojištění a doplňkového penzijního spoření

Zkoumané finanční produkty je třeba hodnotit nejen dle předpokládaného zhodnocení ale také dle nákladů vstupujících do pojištění. Poplatková struktura se u obou sledovaných produktů výrazně liší. Investiční pojištění má specifický přístup ke stanovení výše nákladů. Zaplacené brutto pojistné se rozpadá na tři části, první se spotřebuje na úhradu nákladů,

druhá pokryje rizikové pojistné (např. riziko smrti), třetí část slouží k nákupu podílových jednotek ve fondech zvolených pojištěným. K pravidelným poplatkům patří:

- správní poplatky na administrativní náklady, účtují se po celou dobu pojištění (ve FLEXI se při měsíčním pojistném převyšující 1000 Kč správní poplatek neúčtuje);
- inkasní poplatky, hrazené z každé platby pojistného;
- poplatky v podobě určitého procenta z rozdílu mezi nákupní a prodejní cenou podílových jednotek;
- poplatek na pokrytí počátečních nákladů (provizní náklady, správní náklady spojené s taxací atd., 50–70 % ročního pojistného). (Ducháčková, 2015)

Výraznou odlišností od investičního pojištění je účtování nákladů v penzijním připojištění. Po odpočtu jednorázových poplatků (za převod k jiné penzijní společnosti, za změnu strategie častější než jednou ročně atd.) je celá platba pojistného použita na nákup podílových jednotek. Penzijní společnost má nárok na úhradu úplaty za obhospodařování majetku a úplaty za zhodnocení majetku v účastnickém fondu. Penzijní společnost má tyto limitní poplatky stanovené zákonem:

- úplata maximálně 0,4 % u povinného konzervativního fondu;
- úplata 1 % u ostatních účastnických fondů z průměrné roční hodnoty vlastního kapitálu v účastnickém fondu. (Česko, 2024 g)

Penzijní společnost má dále nárok si účtovat jako poplatek i část nominálního zhodnocení, a to ve výši 10 % z něj (u povinného konzervativního fondu) a 15 % z něj (u ostatních účastnických fondů). Nemá ale povinnost doplácet ztráty nebo se jen na ztrátách podílet, což je považováno za jednu z hlavních nevýhod penzijního připojištění. (Mertl, 2023)

V přílohách P I, P II je u obou modelací vyjádřen i ukazatel nákladovosti pojištění FLEXI. Modelace DPS neobsahují informaci o celkově zaplacených nákladech, protože v tomto finančním produktu se náklady odvíjejí dle každoročních výnosů účastnických fondů. Klient je každoročně informován o těchto nákladech, v Příloze P V je k náhledu část sazebníku ČSPS týkající se úplat penzijní společnosti.

5.2.4 Komparativní analýza soukromého životního pojištění a doplňkového penzijního spoření

Výsledky modelových situací tvorby finanční rezervy na penzi obou žen jsou shrnuty v následujících tabulkách, oboje ve vyjádření pomocí umírněného scénáře průběhu pojištění. Je třeba brát výpočty pouze jako orientační, zisk z investice nelze garantovat, vychází se z historického průběhu výkonnosti zadaných podílových fondů.

Přímá a nepřímá podpora státu je uváděna dle současně platných zákonných podmínek. U soukromého životního pojištění je z důvodu nezbytného pojištění pro případ smrti celková zaplacená částka vyšší, oproti celkovému zaplacenému pojistnému v DPS.

Ukazatel nákladovosti lze vyčíslit pouze u soukromého životního pojištění. U doplňkového penzijního připojištění je většina základních úkonů poskytována bezplatně (např. uzavření smlouvy, výplata dávek atd.), výše úplat je oznámena pojištěnému až ve výpise z osobního účtu za kalendářní rok.

Celkově naspořená částka je vyšší u doplňkového penzijního spoření, je to dáno větším zapojením účasti státu a rozdílnou poplatkovou strukturou obou produktů. Z modelových situací lze vyčíslit, jak velká je přímá podpora státu v DPS ve formě státního příspěvku – při pojistné době 30 let je ve výši 82 800 Kč a 27 600 Kč při spořicí době v délce 10 let.

Tabulka 8 – Komparace SŽP a DPS

Produkt	Zaměstnanec 2000 Kč/měsíc		S využitím max. příspěvku zaměstnavatele (6 166 Kč/měsíc)		Přímá státní podpora
	zaplaceno	naspořeno - umírněný scénář vč. stát. přísp.	zaplaceno	naspořeno - umírněný scénář vč. stát. přísp.	Celkový státní příspěvek
SŽP (30 let)	723 000	1 418 821	2 219 760	4 367 130	-
DPS (30 let)	720 000	2 177 428	2 219 760	6 248 274	82 800
SŽP (10 let)	241 200	240 573	740 784	739 920	-
DPS (10 let)	240 000	295 869	739 920	848 742	27 600

Zdroj: vlastní zpracování s využitím kalkulačních programů Flexi (kooperativa) a DPS (ČSPS)

V tabulce 9 je zpracován přehled celkové podpory státu. Oproti tabulce 8 je vyčíslena i nepřímá podpora, která vyjadřuje celkovou roční úsporu na dani z příjmů. V případě příspěvků na DPS lze odečíst od základu daně pouze část měsíčního příspěvku, která přesáhne výši, od které náleží nejvyšší státní příspěvek. Soukromé životní pojištění přímou podporu státu nemá, proto je nepřímá podpora poskytována na celou částku, v celkovém úhrnu až do 48 000 Kč za rok. (Marková, 2024)

Tabulka 9 – Přímá a nepřímá podpora od státu za dané období (v Kč)

Pojistné 2000 Kč/měs.	DPS		SŽP
	Přímá podpora	Nepřímá podpora	Nepřímá podpora
1 rok	2 760	1 800	3 600
10 let	27 600	18 000	36 000
30 let	82 800	54 000	108 000

Zdroj: vlastní zpracování dle (Marková, 2022)

V tabulkách 10 a 11 je provedena komparace celkového předpokládaného užítku, získaného za dané období.

V hodnotě účtu penzijního pojištění je již státní příspěvek zahrnut, přímá podpora státu ve formě státního příspěvku není poskytována k soukromému životnímu pojištění. Nepřímou podporu státu, která je poskytována formou osvobození od daně z příjmů, obdrží obě ženy v ročním zúčtování daně, a každoročně tento finanční užitek mohou čerpat. Je otázkou, zda jej spotřebují anebo použijí na tvorbu finanční rezervy na penzi. V závěrečné komparaci jsou použita data včetně nepřímé podpory, tzn. je brán v potaz celkový užitek ze sledovaných finančních produktů.

U obou žen vychází výhodněji doplňkové penzijní spoření. V případě starší ženy, není finanční rozdíl na konci pojistné doby až tak velký – jedná se o necelých 38 000 Kč ve prospěch DPS. Pokud využívá příspěvků zaměstnavatele, je už finanční rozdíl mezi oběma produkty větší, a to více jak 90 000 Kč.

Tabulka 10 – Komparativní analýza vybraných produktů: bez příspěvků zaměstnavatele

(v Kč)	Celkový užitek po 10 letech spoření			Celkový užitek po 30 letech spoření		
	Hodnota účtu	Nepřímá podpora	Celkem	Hodnota účtu	Nepřímá podpora	Celkem
SŽP	240 573	36 000	276 573	1 418 821	108 000	1 526 821
DPS	295 869	18 000	313 869	2 177 428	54 000	2 231 428

Tabulka 11 – Komparativní analýza vybraných produktů: včetně příspěvků zaměstnavatele

(v Kč)	Celkový užitek po 10 letech spoření			Celkový užitek po 30 letech spoření		
	Hodnota účtu	Nepřímá podpora	Celkem	Hodnota účtu	Nepřímá podpora	Celkem
SŽP	739 920	36 000	775 920	4 367 130	108 000	4 475 130
DPS	848 472	18 000	866 472	6 248 274	54 000	6 302 274

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů z příloh P I až P IV

U mladší ženy, jejíž investice bude dlouhodobá, je rozdíl daleko výraznější: celková částka je vyšší o 704 607 Kč oproti životnímu pojištění. Pokud jí zaměstnavatel po celou dobu přispívá 50 000 Kč ročně, je spoření prostřednictvím DPS vyšší o 1,827 mil. Kč oproti spoření prostřednictvím soukromého životního pojištění.

Příspěvek zaměstnavatele na soukromé životní pojištění na konci pojistné doby nepodléhá zdanění. U penzijního připojištění sjednaného do roku 2023 jsou tyto příspěvky zdaněny 15 % srážkovou daní. Pokud zaměstnavatel bude přispívat starší ženě po dobu 10 let, bude z částky 500 000 Kč sražena a odvedena daň z příjmu ve výši 75 000 Kč. U mladší ženy bude z celkových příspěvků zaměstnavatele, které jsou ve výši 1500 000 Kč, povinnost odvést daň ve výši 225 000 Kč. Doporučení pro obě ženy je takové, aby před koncem spořicí doby požádaly o převod svého DPS k jiné penzijní společnosti. Příspěvky zaměstnavatele na tomto nově sjednaném DPS dle současně platné legislativy nebudou podléhat zdanění.

ZÁVĚR

V sociálních systémech se po celé Evropě a Evropské unii prolíná snaha o omezení pasivního (nárokového) pojetí solidarity na životní situace, z nichž není východisko. Role státu v sociální politice dosahuje výrazných posunů a změn. Je snahou, a čím dál více bude i nutností, některé dosud nenahraditelné funkce přesunout částečně na občany, kteří se předpokládaným způsobem zapojí a získají potřebné sociální užítky. (Mertl, 2023)

Toto téma je i na naší politické scéně nejčastěji diskutovaným. Financování sociální politiky a sociálního zabezpečení ovlivňuje bilanci veřejných rozpočtů. Vývoj salda systému hospodaření důchodového pojištění v posledních letech ukazuje na dlouhodobě neudržitelný systém průběžného financování starobních důchodů. V posledním roce bylo provedeno několik zákonných úprav, které by měly aktivizovat ochotu obyvatelstva začít si více spořit na penzi.

Pro většinu lidí je stále hlavním zdrojem příjmů v penzi starobní důchod. Doposud bylo totiž obvyklé spoléhat se pouze na důchod pobíraný v rámci I. pilíře. Jak již bylo zmíněno, vzhledem k nepříznivému demografickému vývoji bude čím dál více potřebná vlastní spoluúčast na tvorbě finanční rezervy na toto závěrečné období života.

Pro účely této bakalářské práce byla provedena komparativní analýza vybraných států podporovaných forem spoření na penzi za účelem vyhodnocení vhodnějšího produktu. Byly zvoleny v současné době nejoblíbenější produkty určené na spoření na penzi, a to investiční životní pojištění a doplňkové penzijní spoření.

V úvahu byla brána celková podpora od státu a celková hodnota účtu pro umírněný scénář průběhu pojištění. Společnosti, prostřednictvím kterých je modelace provedena, byly zvoleny nejen s ohledem na výkonnost fondů. Na zřetel byla brána velikost (celkový objem umístěných prostředků), jméno i obliba těchto společností.

Je třeba brát v úvahu, že z větší míry současně zapojených lidí do průběžného spoření na penzi je konzervativních a volí společnosti, které působí na našem trhu dlouhou dobu.

Z provedené komparativní analýzy vyplývá, že spoření na delší dobu je výhodnější, protože investované finance se mohou alokovat do rizikovějších fondů, například akciových, které mají sice vysokou volatilitu v krátkém období, v dlouhém období však tyto fondy historicky dosahují kladných hodnot. Toto lze demonstrovat na dynamickém účastnickém fondu ČSPS, který za rok 2023 dosáhl zhodnocení +19,29 %, v předchozím roce byla jeho výkonnost

- 4,81 %. Výkonnost fondů v roce 2022 byla hodně ovlivněna jak doznívající pandemií Covid-19, tak válkou na Ukrajině. Největší výkyv na trhu v tomto období zaznamenal akciový účastnický fond penzijní společnosti UNIQA, kdy v roce 2022 byla výkonnost tohoto fondu – 21,05 %, ale v roce 2023 už měl výkonnost +28,92 %.

Pro kratší dobu spoření byla zvolena konzervativní strategie, kdy většina prostředků míří do garantovaného fondu, z toho důvodu je zhodnocení nižší než u druhého modelového případu.

Na daňově uznatelné produkty rádi přispívají i zaměstnavatelé. Jednak z důvodu pozitivní motivace svých zaměstnanců, jednak z důvodu své vlastní daňové optimalizace. V analýze je vyčíslen celkový užitek z podpory od státu, který je přímo ve formě státního příspěvku anebo je poskytován formou nepřímou, kdy úhrn zaplaceného pojistného na produkt spoření na stáří je možno odečíst od základu daně z příjmů fyzických osob. Díky nové právní úpravě je u smluv uzavřených po 1. 1. 2024 výhoda pro ty, kteří se rozhodnou vybrat si naspořenou částku jednorázově – příspěvky zaměstnavatele nepodléhají dani z příjmu. Pro ty, kterým zaměstnavatel přispívá maximum a to dlouhodobě, je to citelná finanční úspora.

Celkově ve finančním vyjádření je spoření prostřednictvím penzijních společností výhodnější, před spořením v soukromém životním pojištění. Mnoho mladších lidí má ale jako svou volbu spíše životní pojištění. Prostřednictvím něj se mohou zajistit pro nenadálé události, kdy pojistné určené na riziko smrti spadá do daňově uznatelných, navíc v jedné smlouvě lze zajistit i proti ostatním nepředvídatelným událostem. Volba na sjednání životního pojištění padne mnohdy při čerpání hypotéky, kdy mladí lidé mohou sebe i svou rodinu zajistit například proti rizikům invalidity, vážné nemoci, pracovní neschopnosti a současně mohou využívat příspěvku zaměstnavatele. Spoření prostřednictvím penzijní společnosti si pak uzavírají až v pozdějším věku, kdy už nároky spjaté s bydlením a výchovou dětí nejsou tak velké.

Z modelových situací vyplývá, že odborníky doporučovaná naspořená částka dvou milionů Kč je dosažitelná při měsíční úložce 2 000 Kč, a to především v dlouhodobém horizontu při využití doplňkového penzijního spoření.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BELÁS, Jaroslav, 2013. *Finanční trhy, bankovníctví, pojišťovnictví*. Žilina: Georg. ISBN 978-80-8154-024-0.

BERÁNEK, Petr, 2021. *Zaměstnanecké benefity a obdobná plnění z hlediska daňové výhodnosti*. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-342-4.

BERÁNEK, Petr, 2024. *Zaměstnanecké benefity a obdobná plnění z hlediska daňové výhodnosti*. 2. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-402-5.

BUCHTA, Petr, 2016. *Veřejné finance*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-116-4.

DUCHÁČKOVÁ, Eva, 2009. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. vydání. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-51-4.

DUCHÁČKOVÁ, Eva, 2015. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-25-5.

DVOŘÁK, Pavel, 2008. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-075-1.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka a MAAYTOVÁ, Alena, 2010. *Veřejné finance*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-497-0.

HAMERNÍKOVÁ, Bojka, 2017. *Veřejné finance – Vybrané problémy*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7552-577-2.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2021. *Veřejné finance v praxi České republiky*. Brno: CERM. ISBN 978-80-7623-064-4.

MADURA, Jeff, 2021. *Financial markets and institutions*. 13th edition. Australia: Cengage. ISBN 978-0-357-13079-7.

MACHÁČEK, Ivan, 2021. *Zaměstnanecké benefity a daně*. 6. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-193-3.

MARKOVÁ, Hana, 2022. *Daňové zákony 2022, úplná znění platná k 1.1.2022*. 33. vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3551-6.

MARKOVÁ, Hana, 2024. *Daňové zákony 2024, úplná znění platná k 1.1.2024*. 35. vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-5243-8.

MERTL, Jan, 2023. *Sociální politika*. 7., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-675-4.

POTŮČEK, Martin, 2019. *České důchody*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-4236-9.

RADOVÁ, Jarmila; DVOŘÁK, Petr a MÁLEK, Jiří, 2013. *Finanční matematika pro každého*. 8., rozšířené vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4831-3.

REVENDA, Zbyněk; MANDEL, Martin a KODERA, Jan, 2023. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Sedmé přepracované vydání. Jesenice: Ekopress. ISBN 978-80-87865-84-2.

Statistická ročenka České republiky: Statistical yearbook of the Czech Republic, 2023. Praha: Český statistický úřad. ISBN 978-80-250-3427-9.

VANČUROVÁ, Alena, 2021. *Zdanění osobních příjmů*. Online. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-237-4. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/zdaneni-osobnich-prijmu-3-vydani-11110/>. [cit. 2024-04-28].

SEZNAM ELEKTRONICKÝCH ZDROJŮ

Akční plán k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti na období 2023-2025, 2023. Online. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/documents/20142/372809/III.+Ak%C4%8Dn%C3%AD+pl%C3%A1n+k+napln%C4%9Bn%C3%AD+Strategick%C3%A9ho+r%C3%A1mce+p%C5%99%C3%ADpravy+na+st%C3%A1rnut%C3%AD+spole%C4%8Dnosti+n>

a+obdob%C3%AD+2023-2025.pdf/600fc1c4-2fd9-4540-7a62-b076af25aa8c.

[cit. 2024-04-04].

ASOCIACE PENZIJNÍCH SPOLEČNOSTÍ ČR, 2024. *Penzijní připojištění*. Online. APS ČR. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/penzijni-pripojisteni/>. [cit. 2024-04-02].

ČESKO, 2022. Zákon č. 91/2022 Sb. Zákon o panevropském osobním penzijním produktu a o změně souvisejících zákonů (zákon o panevropském osobním penzijním produktu). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2022-91>.

ČESKO, 2023a. Zákon č. 270/2023 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů: Aktuální znění 01.10.2023 - 30.09.2024 (verze 1). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-270/zneni-20231001>.

ČESKO, 2023b. Vyhláška č. 114/2002 Sb. Vyhláška Ministerstva financí o fondu kulturních a sociálních potřeb: Aktuální znění 01.01.2023 - 31.12.2023 (verze 13). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-114/zneni-20220101>.

ČESKO, 2024a. Zákon č. 155/1995 Sb. Zákon o důchodovém pojištění: Aktuální znění 01.03.2024 - 30.09.2024 (verze 93). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1995-155/zneni-20240301>.

ČESKO, 2024b. Zákon č. 589/1992 Sb. Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti: Aktuální znění 01.01.2024 - 30.06.2024 (verze 69). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-589/zneni-20240101>.

ČESKO, 2024c. Zákon č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218/zneni-20240101>.

ČESKO, 2024d. Nařízení vlády č. 286/2023 Sb. Nařízení vlády o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2022, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2022, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2024, základní výměry důchodu stanovené pro rok 2024 a částky zvýšení za vychované dítě pro rok 2024 a o zvýšení důchodů v roce 2024: Aktuální znění 01.01.2024 (verze 1). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-286/zneni-20240101>.

ČESKO, 2024e. Zákon č. 462/2023 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s rozvojem finančního trhu a s podporou zajištění na stáří: Aktuální znění 01.04.2024 - 31.08.2024 (verze 2). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-462/zneni-20240401>.

ČESKO, 2024f. Zákon č. 349/2023 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s konsolidací veřejných rozpočtů: Aktuální znění 01.03.2024 - 30.06.2024 (verze 4). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2023-349/zneni-20240301>.

ČESKO, 2024g. Zákon č. 427/2011 Sb. Zákon o doplňkovém penzijním spoření: Aktuální znění 01.04.2024. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-427>.

ČRo, 2024. *Za 20 let by současný důchodový systém skončil s 400 miliardovým deficitem, říká ekonom Hampl*. Online. Český rozhlas. 11.4.2024. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/za-20-let-soucasny-duchodovy-system-skoncil-s-400-miliardovym-deficitem-rika-9211720>. [cit. 2024-04-13].

Čtvrtletní výsledky 2023, 2024. Online. In: APS ČR. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/wp-content/uploads/2024/02/DPS-4Q-2023.pdf>. [cit. 2024-04-17].

Demographischer Wandel und die Nachfrage nach Lebensversicherungen, 2023. Online. In: Gesamtverband der Versicherer. Dostupné z: <https://www.gdv.de/resource/blob/154880/4831ddf018a4870f34dc1edc0f324c6a/studie-pdf-data.pdf>. [cit. 2023-10-23].

Dlouhodobá péče na rozcestí: Jak mohou komerční pojišťovny pomoci? 2020. Online. In: Česká asociace pojišťoven. Dostupné z: https://www.cap.cz/images/Analyzy/Position_paper_LTC.pdf. [cit. 2024-04-01].

Dlouhodobá rezerva, 2023. Online. In: Index prosperity a finančního zdraví. Dostupné z: <https://www.indexprosperity.cz/2023/dlouhodobost-rezerva/>. [cit. 2024-04-20].

Dlouhodobý investiční produkt a daňová podpora produktů spoření na stáří od 1.1.2024, 2024. Online. In: Ministerstvo financí České republiky. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/financni-trh/ochrana-spotrebitele/aktuality/2024/dlouhodobost-investicni-produkt-a-danova-podpora-pro-54732>. [cit. 2024-04-03].

Doplňkové systémy – penzijní připojištění se státním příspěvkem, 2010. Online. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/225485/Priloha_8.pdf/ec4b2f30-2fd9-dd86-8d87-7af9b8b6d9d3. [cit. 2024-04-02].

Důchodci v ČR, 2023. Online. In: Česká správa sociálního zabezpečení. Dostupné z: https://www.cssz.cz/documents/20143/99428/duchodci_v_cr_v_casove_rade.pdf/c75ba336-7353-69a0-7595-eb4d027db7dd. [cit. 2023-10-24].

Elf Millionen Haushalte können nicht genug fürs Alter sparen, 2022. Online. In: Gesamtverband der Versicherer. Dostupné z: <https://www.gdv.de/gdv-en/topics/life-insurance/eleven-million-households-cannot-save-enough-for-old-age-88646>. [cit. 2023-10-23].

HORECKÝ, Jiří, 2024. *Naděje na dožití a délka života ve zdraví*. Online. In: Jiří Horecký. 08.01.2024. Dostupné z: https://horecky.cz/wp-content/uploads/2021/06/1574710501_ss-statistika-1.pdf. [cit. 2024-04-05].

HORECKÝ, Jiří; POTŮČEK, Martin a CABRNOCH, Milan, 2021. Online. In: *Reforma dlouhodobé péče pro Českou republiku: jak vyřešit problémy sociálně-zdravotních služeb v ČR a jak nastavit udržitelný systém dlouhodobé péče*. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, s. 38. ISBN 978-80-88361-14-5. Dostupné z: https://www.apsscr.cz/files/files/A4_STUDIE%20LCT%202021_FINAL.pdf. [cit. 2024-04-01].

Hospodaření systému důchodového pojištění, 2023. Online. Ministerstvo financí ČR. 17. 10. 2023. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/statni-rozpocet/hospodareni-systemu-duchodoveho-pojisten>. [cit. 2023-10-24].

II. pilíř – Důchodové spoření (ukončení), 2013. Online. Ministerstvo financí České republiky. 12.02.2016. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/financni-trh/soukrome-penzijni-systemy/ii-pilir-duchodove-sporeni>. [cit. 2023-10-26].

Investiční životní pojištění, 2024. Online. In: Česká asociace pojišťoven. Dostupné z: <https://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-osob/investicni-zivotni-pojisteni>. [cit. 2024-03-31].

Kalkulačka valorizace důchodů 2024, 2023. Online. In: Peníze.cz. Dostupné z: <https://www.penize.cz/kalkulacky/valorizace-duchodu>. [cit. 2023-10-31].

Kapitálové životní pojištění, 2024. Online. In: ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. Dostupné z: <https://www.cap.cz/vse-o-pojisteni/pojisteni-osob/kapitalove-zivotni-pojisteni>. [cit. 2024-03-29].

KRÁSA, Václav, 2023. *Valorizace důchodů – všechno špatně, ale cesta z tunelu existuje*. Online. In: Václav Krása. Dostupné

z: <https://www.vaclavkrasa.cz/2023/02/26/valorizace-duchodu-vsechno-spatne-ale-cesta-z-tunelu-existuje.html>. [cit. 2023-10-30].

OSVČ – průměrná mzda, 2024. Online. Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/osvc-prumerna-mzda>. [cit. 2024-03-19].

Panevropský osobní penzijní produkt, 2023. Online. In: MFČR. Ministerstvo financí ČR. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/financni-trh/soukrome-penzijni-systemy/paneovropsky-osobni-penzijni-produkt>. [cit. 2024-04-07].

Počet účastníků v DPS meziročně stoupl téměř o 10 %, 2024. Online. APS ČR. 14.2.2024. Dostupné z: <https://www.apscr.cz/wp-content/uploads/2024/02/Koment%C3%A1%C5%99-4Q-2023.pdf>. [cit. 2024-04-19].

Pojistné rozpravy, 2022. Online. Roč. 2022, č. 39. Praha: Česká asociace pojišťoven. ISSN 2571-1059. Dostupné z: <https://www.pojistnerozpravy.cz/images/archiv/2022-39/casopis.pdf>. [cit. 2024-04-05].

Projekce obyvatelstva České republiky - 2023-2100, 2023. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-2023-2100>. [cit. 2024-04-04].

Průměrná měsíční výše důchodů v ČR podle druhu, 2023. Online. In: Český statistický úřad. 24.08.2023. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/196622046/32018123_1304.xlsx/0e0b46b5-12ee-48fe-85ce-fa223ba0c7c8?version=1.1. [cit. 2024-03-19].

Příprava na stárnutí, 2019. Online. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/372809/Priprava.na_.starnuti.pdf/62fb0a40-403d-fa08-58b1-4f6761841711. [cit. 2023-10-22].

Příručka budoucího důchodce 2023, 2023. Online. In: Česká správa sociálního zabezpečení. Dostupné

z: https://www.cssz.cz/documents/20143/1045831/2023_P%C5%99%C3%ADru%C4%8Dka%20budouc%C3%ADho%20d%C5%AFchodce%202023.pdf/fb725cee-b5f5-5903-36fa-aa9b7890f459. [cit. 2023-10-31].

Senioři v ČR v datech, 2022. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/165397788/31003422.docx/815199ea-c461-4ea9-b473-ab33b94e1836?version=1.3>. [cit. 2023-10-16].

Statistika&My: časopis ČSÚ, 2022. Online. Roč. 12, č. 2. Praha. ISSN 1804-7149. Dostupné z: <https://www.statistikaamy.cz/2022/02/23/jitka-rychtarikova-rozhovor>. [cit. 2024-04-05].

Státní rozpočet 2023 v kostce: kapesní příručka Ministerstva financí ČR, 2023. Online. Praha: Ministerstvo financí. ISBN 978-80-7586-059-0. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/statni-rozpocet/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2023-50699>. [cit. 2023-10-24].

Státní rozpočet 2024 v kostce: kapesní příručka Ministerstva financí ČR, 2024. Online. Praha: Ministerstvo financí. ISBN 978-80-7586-071-2. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/statni-rozpocet/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2024-55374>. [cit. 2024-04-08].

Státní rozpočet, 2023. Online. Národní rozpočtová rada. Dostupné z: <https://www.rozpocetovarada.cz/o-verejnych-financich/vse-o-verejnych-financich/>. [cit. 2023-10-22].

Šéf ČSSZ: O předčasný důchod žádalo loni 120.000 lidí, 40.000 už ho pobírá, 2023. Online. Česká tisková kancelář. 25. 01. 2023. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2316323>. [cit. 2023-10-31].

ŠKORPÍK, Jan, 2019. *Zpráva o stavu důchodového systému ČR a o jeho předpokládaném vývoji se zřetelem na demografickou situaci v ČR a na očekávaný*

populační a ekonomický vývoj. Online. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí. 9.7.2019. Dostupné

z: <https://www.mpsv.cz/documents/20142/225513/Zpr%C3%A1va+2019.pdf/6f47700b-66a2-00a1-c86e-28090e8f5c6a>. [cit. 2023-10-31].

VOSTATEK, Jaroslav, 2023. Valorizace a krácení starobních důchodů. Online. *Fórum sociální politiky*. Roč. 2023, č. 1, s. 2–8. ISSN 1803-7488. Dostupné z: <https://www.rilsa.cz/clanek/valorizace-a-kraceni-starobnich-duchodu/>. [cit. 2023-10-30].

Výpis ze statistického zjišťování, 2024. Online. In: Český statistický úřad. 11.1.2024. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/10180/132433649/Inflace_2000_2023.pdf. [cit. 2024-03-19].

Výše a sazba pojistného, 2024. Online. Česká správa sociálního zabezpečení. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/vyse-a-sazba>. [cit. 2024-03-19].

Vývoj pojistného trhu, 2024. Online. In: ČAP. Dostupné z: <https://www.cap.cz/images/statisticke-udaje/vyvoj-pojisteno-trhu/STAT-2023Q4-CAP-CS-2024-01-26-WEB.pdf>. [cit. 2024-04-17].

Výzvy systému dlouhodobé péče pohledem komerčních pojišťoven, 2020. Online. In: Česká asociace pojišťoven. Dostupné z: <https://www.cap.cz/images/Analyzy/avsdp.pdf>. [cit. 2024-04-01].

Základní informace o III. pilíři – shrnutí, 2019. Online. In: Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/documents/20142/968647/Treti_pilir__uvodni_pilir_-_podklady.pdf/683dcc60-81a7-e9ab-af49-b0b8af633f01. [cit. 2024-04-02].

Základní ukazatele vývoje penzijního připojištění a doplňkového penzijního spoření k 31.12.2023 včetně Komentáře, 2024. Online. In: MFČR. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/financni-trh/soukrome-penzijni-systemy/iii-pilir->

doplňkové-penzijní-spoření-a-p/vývoj-penzijního-připojištění/2023/základní-ukazatele-vývoje-penzijního-připojištění-55124#Koment%C3%A1%C5%99. [cit. 2024-04-19].

Zaměstnanci, 2023. Online. Ministerstvo práce a sociálních věcí. 22. 12. 2023. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/zamestnanci>. [cit. 2024-03-20].

ZAVÁZALOVÁ, Helena, 2024. Daňová podpora pojištění dlouhodobé péče má zelenou. Online. *Pojistný obzor*. Roč. 2024, č. 4, article 10, s. 60. ISSN 2464-7381. Dostupné z: Česká asociace pojišťoven, <https://pojistnyobzor.cz/clanky/danova-podpora-pojisteni-dlouhodobe-pece-ma-zelenou>. [cit. 2024-03-31].

Zpráva NRR o dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, 2023. Online. In: Národní rozpočtová rada. Dostupné z: <https://www.rozpoctovarada.cz/publikace/zprava-nrr-o-dlouhodobe-udrizitelnosti-verejnych-financi-2023/>. [cit. 2024-04-13].

Zpráva o fiskální udržitelnosti za rok 2021, 2022. Online. In: Evropská rada, Rada Evropské unie. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10606-2022-INIT/cs/pdf>. [cit. 2023-10-22].

Zpráva o plnění pravidel rozpočtové odpovědnosti za rok 2022, 2023. Online. In: Národní rozpočtová rada. Dostupné z: <https://www.rozpoctovarada.cz/publikace/zprava-nrr-o-plneni-pravidel-rozpoctove-odpovednosti-za-rok-2022/>. [cit. 2023-10-23].

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

APS ČR	Asociace penzijních společností České republiky
CP	Cenné papíry
ČNB	Česká národní banka
ČRo	Český rozhlas
ČSOBP	ČSOB pojišťovna
ČSPS	Česká spořitelna – penzijní společnost
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
DIP	Dlouhodobý investiční produkt
DPFO	Daň z příjmu fyzických osob
DPPO	Daň z příjmu právnických osob
DPS	Doplňkové penzijní spoření
EFT	Burzovně obchodované fondy
EU	Evropská unie
FKSP	Fond sociálních a kulturních potřeb
GČP	Generali česká pojišťovna
HDP	Hrubý domácí produkt
JV	Jednorázové vyrovnání
KOOP	Kooperativa pojišťovna
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NN	Nationale Nederlanden
NRR	Národní rozpočtová rada
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PEPP	Panevropský osobní penzijní produkt

PPSP	Penzijní připojištění se státní příspěvkem
PS	Penzijní společnost
SP	Sociální pojištění
SR	Státní rozpočet
TÚM	Technická úroková míra
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZP	Zdravotní pojištění

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 – Vývoj celkových příjmů a výdajů ze SR	15
Graf 2 – Příjmy do SR v roce 2023	16
Graf 3 – Výdaje ze SR v roce 2023	16
Graf 4 – Možnosti dobrovolného spoření ve III. pilíři	23
Graf 5 – Ukazatel věkového složení obyvatelstva ČR	35
Graf 6 – Naděje dožití při narození	36
Graf 7 – Investované finanční prostředky ve sledovaných segmentech v roce 2023	46
Graf 8 – Předepsané pojistné v ŽP za rok 2023	47
Graf 9 – Celkový objem spravovaných finančních prostředků u penzijních společností ...	48
Graf 10 – Vývoj průměrného měsíčního příspěvku	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Hospodaření systému důchodového pojištění	17
Tabulka 2 – Sazby pojistného na sociální pojištění	18
Tabulka 3 – Historie valorizace důchodů	20
Tabulka 4 – Přehled vývoje státního příspěvku	30
Tabulka 5 – Porovnání výhodnosti poskytnuté odměny	42
Tabulka 6 – Danění prostředků při výplatě	45
Tabulka 7 – Přímá a nepřímá podpora od státu	50
Tabulka 8 – Komparace SŽP a DPS	54
Tabulka 9 – Přímá a nepřímá podpora od státu za dané období	55
Tabulka 10 – Komparativní analýza vybraných produktů: bez příspěvků zaměstnavatele.	55
Tabulka 11 – Komparativní analýza vybraných produktů: včetně příspěvků zaměstnavatele	55

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Soukromé životní pojištění FLEXI (pojistná doba 30 let)

Příloha P II: Soukromé životní pojištění FLEXI (pojistná doba 10 let); výkonnost fondů

Příloha P III: Doplnkové penzijní spoření (pojištěná doba 10 let)

Příloha P IV: Doplnkové penzijní spoření (pojištěná doba 30 let)

Příloha P V: Výkonnost účastnických fondů; poplatková struktura u PPSP a DPS

PŘÍLOHA P I: SOUKROMÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ FLEXI (POJISTNÁ DOBA 30 LET)

> Investiční dotazník

Upozorňujeme, že tento Investiční dotazník slouží pouze ke zjištění investiční strategie a není kompletním podkladem pro analýzu dle § 78 odst. 2. písm. a) zákona č. 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění, kterou je nutné provést pro poskytnutí rady zákazníkovi před sjednáním nebo podstatnou změnou rezervotvorného pojištění.

Zodpovězením následujících otázek zjistíme Váš investiční profil:

Představte si, že svých 500 Kč můžete vsadit v tzv. spravedlivé sázce (šance 50:50, že odejdete s 1 000 Kč, nebo s prázdnou). Vsadíte si?

- Ne, raději vrabec v hrsti, nežli holub na střeše.
 Neumím se rozhodnout.
 Ano, kdo nehraje, nevyhraje.

Hlavním cílem investování je pro Vás:

- Nemít peníze pod polštářem.
 Výnosem dohánět inflaci.
 Snažit se vytvářet zisk.

Raději preferujete:

- Nízké riziko, pravděpodobný nízký výnos.
 Střední riziko, možný vyšší výnos.
 Vysoké riziko a šanci na vysoký výnos.

V případě náhlého poklesu hodnoty fondu o 20 % a více:

- Ihned přesunete celou investici do jiného fondu.
 Vyčkáte na další vývoj ceny a rozhodnete se později.
 Vyrovnáte pokles další investicí do fondu.

Ztráta veškerých investovaných prostředků by pro Vás znamenala:

- Výrazný pokles životní úrovně.
 Nutnost se trochu uskrovnět.
 Nic vážného, mám dostatečnou finanční rezervu.

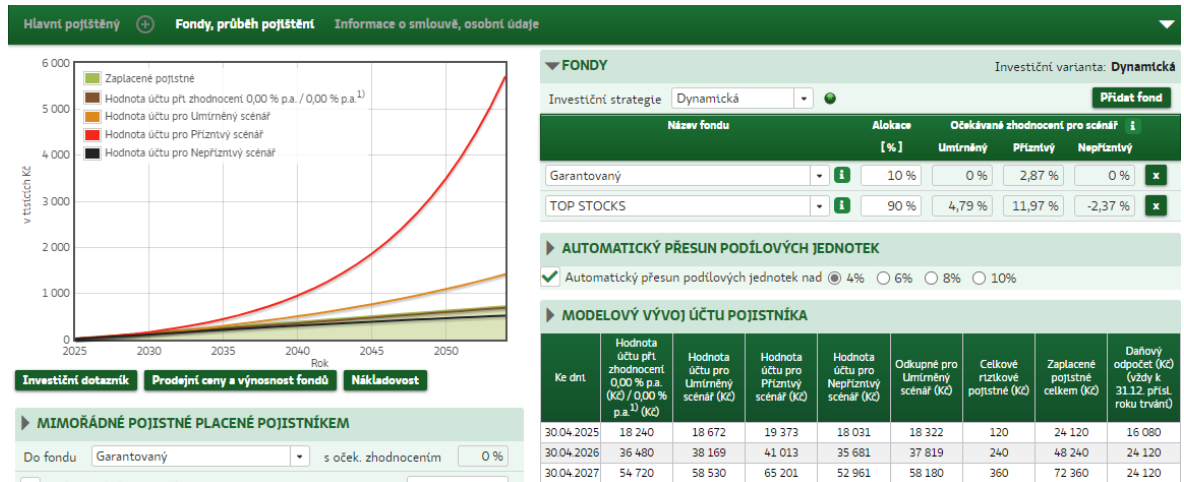
Chcete v rámci Vašeho pojištění investovat zvláště ohleduplně k životnímu prostředí a společenským vztahům?

- Ano.
 Netrvám na tom.

Životní pojištění FLEXI

POJISTNÉ	před slevami: 2 010 Kč	>	sleva celkem: 0 Kč	>	po slevách: 2 010 Kč		
POJISTNÉ	MIN. MĚS. POJISTNÉ	STAV KH NA KONCI	POČÁTEK POJIŠTĚNÍ	DO VĚKU	DOBA TRVÁNÍ	PŘÍSPĚVEK ZAMĚSTNAVATELE	VÝBĚRY
měsíční	2 010 Kč	2 010 Kč	1 418 821 Kč	01.05.2024	65	30	☐ ne ☒ ano
Hlavní pojištění	Fondy, průběh pojištění	Informace o smlouvě, osobní údaje					
VYHLEDAT RC	JMÉNO	PŘÍJMENÍ	ROK NAROZENÍ	VĚK	POVOLÁNÍ	INVALIDITA	
			1989	35	administrativní pracovník	Ne	
	ZDRAVOTNÍ ZKOUMÁNÍ	LIMITY BEZ ZDRAVOTNÍHO ZKOUMÁNÍ	FINANČNÍ ZKOUMÁNÍ	SPORTOVNÍ A ZÁJMOVÁ ČINNOST			
				nespectifikovaný rekreační sport			
SLEVY	Sleva za zdravý životní styl	Sleva za úvěrový balíček					
BONUSY	Sleva za komplexní rozsah	Aktuální sleva: bez slevy. Aktuální součet PČ: 10 000 Kč. Navýšte PČ v součtu o 990 000 Kč a získáte slevu.					
Pojištění	Varianta	Parametr	Do věku	PČ/Měs. důchod	Základní měs. pojištění		
ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ							
☒	Základní pojištění smrti		65	10 000 Kč	10 Kč		
☒	Poplatek za správu pojištění		65		0 Kč		
☒	Investice		65		2 000 Kč		
☐	Doplňkové pojištění smrti						

Předpokládané zhodnocení – investice pojistníka 2 000 Kč/měs. po dobu 30 let:

Ukazatel nákladovosti

Souhrnné vyjádření informací k rezervovnému pojistění

Uvedené hodnoty se vztahují k okamžiku sjednání pojistné smlouvy a v souvislosti se změnou poplatků a parametrů smlouvy v průběhu pojistění může dojít k jejich změně. Kalkulace je zpracována na celou dobu trvání pojistné smlouvy a nezohledňuje situace, kdy dojde k předčasnému ukončení pojistné smlouvy. V tomto případě bude nákladovost zpravidla vyšší než uváděná při sjednání pojistění.

Za pojistění celkem za 30 let na pojistném zaplatíte	723 600 Kč
<ul style="list-style-type: none"> z čehož bude strženo na krytí rizik (zejména smrt, úraz, nemoc) 	3 600 Kč
<ul style="list-style-type: none"> z čehož bude strženo na úhradu nákladů na sjednání pojistění (na odměnu prodávajícímu a úhradu dalších nákladů pojišťovny na sjednání pojistění) 	28 800 Kč
<ul style="list-style-type: none"> z čehož bude strženo na úhradu ostatních nákladů pojišťovny 	0 Kč
<ul style="list-style-type: none"> z čehož bude použito na investování / na tvorbu hodnoty účtu pojistníka 	691 200 Kč
Při předpokládaném nulovém zhodnocení tak bude po 30 letech vyplaceno	691 200 Kč

Modelované zhodnocení: 0 % p.a.

SŽP s maximálním využitím příspěvku zaměstnavatele:

POJISTNÉ **městčtní** MIN. MĚS. POJISTNÉ **6 166 Kč** STAV KH NA KONCI **4 367 130 Kč** POČÁTEK POJISTĚNÍ **01.05.2024** DO VĚKU **65** DOBA TRVÁNÍ **30** PŘÍSPĚVEK ZAMĚSTNAVATELE **4 166 Kč** VÝBĚRY ne ano ZAMĚSTNANEC **2 000 Kč** ZAFIXOVAT

Hlavní pojistěný **Fondy, průběh pojistění** Informace o smlouvě, osobní údaje

VYHLEDAT RČ JMÉNO PŘÍJMENÍ ROK NAROZENÍ **1989** VĚK **35** POVOLÁNÍ **administrativní pracovník** INVALIDITA **Ne**

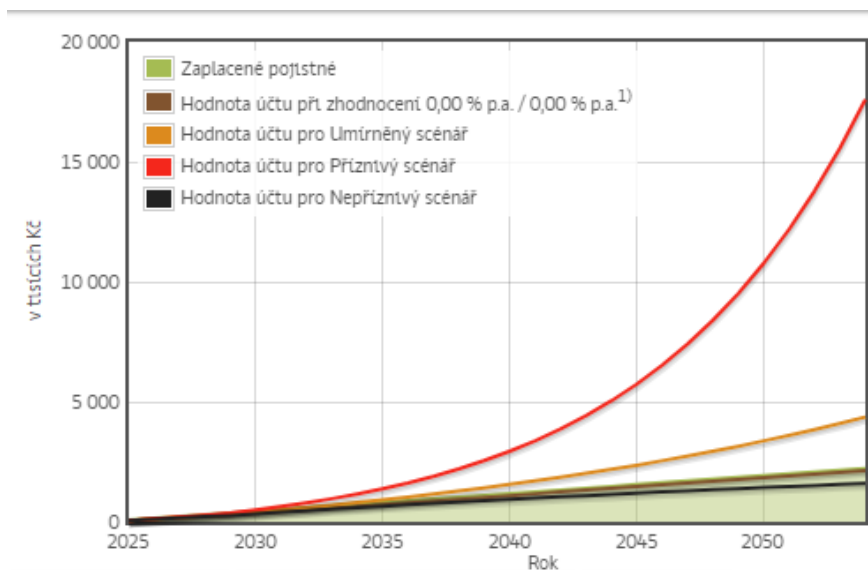
ZDRAVOTNÍ ZKOUMÁNÍ **LIMITY BEZ ZDRAVOTNÍHO ZKOUMÁNÍ** FINANČNÍ ZKOUMÁNÍ SPORTOVNÍ A ZÁJMOVÁ ČINNOST **nespectifikovaný rekreační sport**

SLEVY **Sleva za zdravý životní styl** **Sleva za úvěrový balíček**

BONUSY **Sleva za komplexní rozsah** Aktuální sleva: **bez slevy**. Aktuální součet PČ: **10 000 Kč**. Navýšte PČ v součtu o **990 000 Kč** a získáte slevu.

Pojistění	Varianta	Parametr	Do věku	PČ/Měs. důchod	Základní měs. pojistná
ŽIVOTNÍ POJISTĚNÍ					
☒ Základní pojistění smrti			65	<input type="text" value="10 000 Kč"/>	10 Kč
☒ Poplatek za správu pojistění			65		0 Kč
☒ Investice			65		<input type="text" value="6 156 Kč"/>

Předpokládané zhodnocení investice s maximálním příspěvkem zaměstnavatele:

SŽP měsíční investice ve výši 2 tis. Kč bez příspěvku zaměstnavatele:

Ke dni	Hodnota účtu při zhodnocení 0,00 % p.a. (Kč) / 0,00 % p.a. ¹⁾ (Kč)	Hodnota účtu pro Umírněný scénář (Kč)	Hodnota účtu pro Příznivý scénář (Kč)	Hodnota účtu pro Nepříznivý scénář (Kč)	Odkupné pro Umírněný scénář (Kč)	Celkové rizikové pojistné (Kč)	Zaplacené pojistné celkem (Kč)	Daňový odpočet (Kč) (vždy k 31.12. přísl. roku trvání)
30.04.2054	691 200	1 418 821	5 714 555	518 753	1 418 821	3 600	723 600	24 120

SŽP měsíční investice ve výši 2 tis. Kč s příspěvkem zaměstnavatele ve výši 4.166 Kč:

Ke dni	Hodnota účtu při zhodnocení 0,00 % p.a. (Kč) / 0,00 % p.a. ¹⁾ (Kč)	Hodnota účtu pro Umírněný scénář (Kč)	Hodnota účtu pro Příznivý scénář (Kč)	Hodnota účtu pro Nepříznivý scénář (Kč)	Odkupné pro Umírněný scénář (Kč)	Celkové rizikové pojistné (Kč)	Zaplacené pojistné celkem (Kč)	Daňový odpočet (Kč) (vždy k 31.12. přísl. roku trvání)
30.04.2054	2 127 514	4 367 130	17 589 402	1 596 722	4 367 130	3 600	2 219 760	24 000

PŘÍLOHA P II: SOUKROMÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ FLEXI (POJISTNÁ DOBA 10 LET); VÝKONNOST FONDŮ

Investiční dotazník

Upozorňujeme, že tento Investiční dotazník slouží pouze ke zjištění investiční strategie a není kompletním podkladem pro analýzu dle § 78 odst. 2. písm. a) zákona č. 170/2018 Sb. o distribuci pojištění a zajištění, kterou je nutné provést pro poskytnutí rady zákazníkovi před sjednáním nebo podstatnou změnou rezervotvorného pojištění.

Zodpovězením následujících otázek zjistíme Váš investiční profil:

Představte si, že svých 500 Kč můžete vsadit v tzv. spravedlivé sázce (šance 50:50, že odejdete s 1 000 Kč, nebo s prázdnou). Vsadíte si?

- Ne, raději vrabec v hrsti, nežli holub na střeše.
 Neumím se rozhodnout.
 Ano, kdo nehraje, nevyhraje.

Hlavním cílem investování je pro Vás:

- Nemít peníze pod polštářem.
 Výnosem dohánět inflaci.
 Snažit se vytvářet zisk.

Raději preferujete:

- Nízké riziko, pravděpodobný nízký výnos.
 Střední riziko, možný vyšší výnos.
 Vysoké riziko a šanci na vysoký výnos.

V případě náhlého poklesu hodnoty fondu o 20 % a více:

- Ihned přesunete celou investici do jiného fondu.
 Vyčkáte na další vývoj ceny a rozhodnete se později.
 Vyrovnáte pokles další investicí do fondu.

Ztráta veškerých investovaných prostředků by pro Vás znamenala:

- Výrazný pokles životní úrovně.
 Nutnost se trochu uskrovnit.
 Nic vážného, mám dostatečnou finanční rezervu.

Chcete v rámci Vašeho pojištění investovat zvláště ohleduplně k životnímu prostředí a společenským vztahům?

- Ano.
 Netrvám na tom.

Životní pojištění FLEXI

POJISTNÉ před slevami: 2 010 Kč > sleva celkem: 0 Kč > po slevách: 2 010 Kč

POJISTNÉ MIN. MĚS. POJISTNÉ STAV KH NA KONCI POČÁTEK POJIŠTĚNÍ DO VĚKU DOBA TRVÁNÍ PŘÍSPĚVEK ZAMĚSTNAVATELE VÝBĚRY

měsíční 2 010 Kč 2 010 Kč 240 573 Kč 01.05.2024 65 10   ne ano

Hlavní pojištění Fondy, průběh pojištění Informace o smlouvě, osobní údaje

VYHLEDAT RČ JMÉNO PŘÍJMENÍ ROK NAROZENÍ VĚK POVOLÁNÍ INVALIDITA

1969 55 administrativní pracovník Ne

ZDRAVOTNÍ ZKOUMÁNÍ **LIMITY BEZ ZDRAVOTNÍHO ZKOUMÁNÍ** FINANČNÍ ZKOUMÁNÍ SPORTOVNÍ A ZÁJMŮVÁ ČINNOST

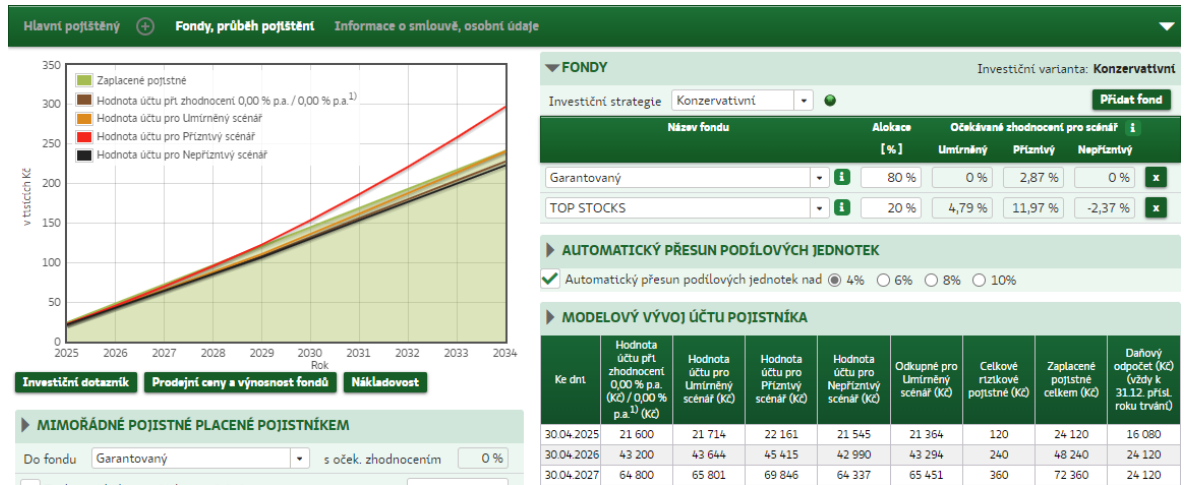
nespectifikovaný rekreační sport

SLEVY Sleva za zdravý životní styl x Sleva za úvěrový balíček x

BONUSY Sleva za komplexní rozsah x Aktuální sleva: bez slevy. Aktuální součet PČ: 10 000 Kč. Navýšte PČ v součtu o 990 000 Kč a získáte slevu.

Pojištění	Varianta	Parametr	Do věku	PČ/Měs. důchod	Základní měs. pojistná
ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ					
☒ Základní pojištění smrti			65	10 000 Kč	10 Kč
☒ Poplatek za správu pojištění			65		0 Kč
☒ Investice			65		2 000 Kč
☐ Doplnkové pojištění smrti					

Předpokládané zhodnocení – investice pojistníka 2 000 Kč/měs. po dobu 10 let:

Ukazatel nákladovosti

Souhrnné vyjádření informací k rezervotvornému pojštění

Uvedené hodnoty se vztahují k okamžiku sjednání pojistné smlouvy a v souvislosti se změnou poplatků a parametrů smlouvy v průběhu pojštění může dojít k jejich změně. Kalkulace je zpracována na celou dobu trvání pojistné smlouvy a nezohledňuje situace, kdy dojde k předčasnému ukončení pojistné smlouvy. V tomto případě bude nákladovost zpravidla vyšší než uváděná při sjednání pojštění.

Za pojštění celkem za 10 let na pojistném zaplatíte	241 200 Kč
► z čehož bude strženo na krytí rizik (zejména smrt, úraz, nemoc)	1 200 Kč
► z čehož bude strženo na úhradu nákladů na sjednání pojštění (na odměnu prodávajícímu a úhradu dalších nákladů pojšťovny na sjednání pojštění)	12 000 Kč
► z čehož bude strženo na úhradu ostatních nákladů pojšťovny	0 Kč
► z čehož bude použito na investování / na tvorbu hodnoty účtu pojistníka	228 000 Kč
Při předpokládaném nulovém zhodnocení tak bude po 10 letech vyplaceno	228 000 Kč

Modelované zhodnocení: 0 % p.a.

SŽP s maximálním využitím příspěvku zaměstnavatele:

POJISTNÉ **i** MIN. MĚS. POJISTNÉ STAV KH NA KONCI **i** POČÁTEK POJŠTĚNÍ **i** DO VĚKU **i** DOBA TRVÁNÍ PŘÍSPĚVEK ZAMĚSTNAVATELE VÝBĚRY **i**

měsíční 6 166 Kč 6 166 Kč 740 484 Kč 01.05.2024 **i** 65 10 4 166 Kč ne ano

ZAMĚSTNANCE 2 000 Kč ZAFIXOVAT **i**

Hlavní pojštěný **Fondy, průběh pojštění** Informace o smlouvě, osobní údaje

VYHLEDAT RČ JMÉNO PŘÍJMENÍ ROK NAROZENÍ VĚK POVOLÁNÍ INVALIDITA

1969 55 administrativní pracovník Ne

ZDRAVOTNÍ ZKOUMÁNÍ **LIMITY BEZ ZDRAVOTNÍHO ZKOUMÁNÍ** FINANČNÍ ZKOUMÁNÍ SPORTOVNÍ A ZÁJMOVÁ ČINNOST

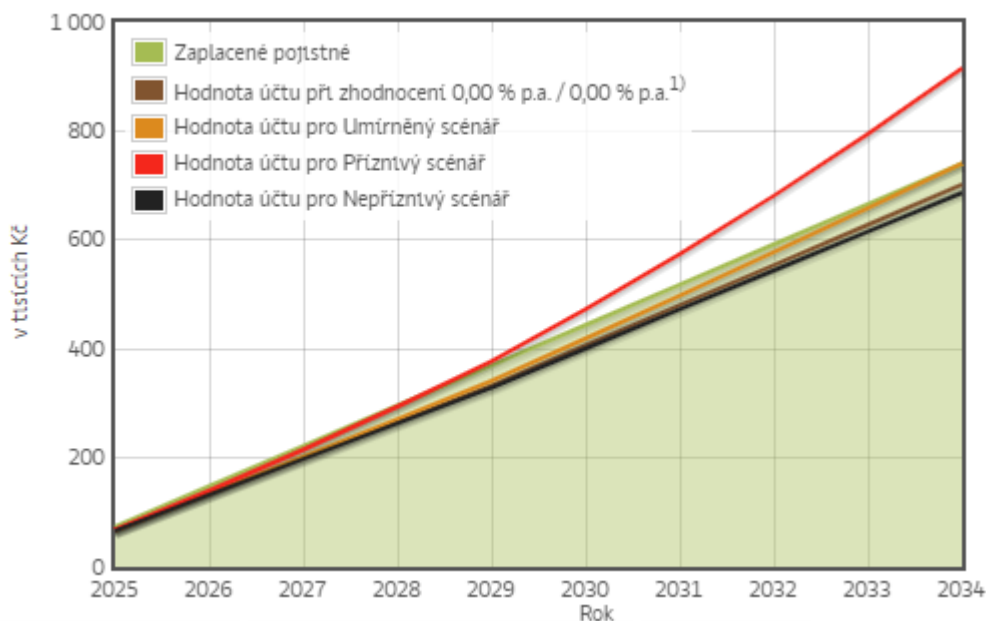
nespecifikovaný rekreační sport

SLEVY a BONUSY Sleva za zdravý životní styl Sleva za úvěrový balíček

Sleva za komplexní rozsah   Aktuální sleva: bez slevy. Aktuální součet PČ: 10 000 Kč. Navýšte PČ v součtu o 990 000 Kč a získáte slevu. **i**

Pojštění	Varianta	Parametr	Do věku	PČ/Měs. důchod	Základní měs. pojistné
ŽIVOTNÍ POJŠTĚNÍ					
☒ Základní pojštění smrti			65	10 000 Kč	10 Kč
☒ Poplatek za správu pojštění			65		0 Kč
☒ Investice			65		6 156 Kč

Předpokládané zhodnocení investice s maximálním příspěvkem zaměstnavatele:

SŽP měsíční investice ve výši 2 tis. Kč bez příspěvku zaměstnavatele:

Ke dni	Hodnota účtu při zhodnocení 0,00 % p.a. (Kč) / 0,00 % p.a. 1) (Kč)	Hodnota účtu pro Umírněný scénář (Kč)	Hodnota účtu pro Příznivý scénář (Kč)	Hodnota účtu pro Nepříznivý scénář (Kč)	Odkupné pro Umírněný scénář (Kč)	Celkové rizikové pojistné (Kč)	Zaplacené pojistné celkem (Kč)	Daňový odpočet (Kč) (vždy k 31.12. přísl. roku trvání)
30.04.2034	228 000	240 573	297 251	223 073	240 573	1 200	241 200	24 120

SŽP měsíční investice ve výši 2 tis. Kč s příspěvkem zaměstnavatele ve výši 4.166 Kč:

Ke dni	Hodnota účtu při zhodnocení 0,00 % p.a. (Kč) / 0,00 % p.a. 1) (Kč)	Hodnota účtu pro Umírněný scénář (Kč)	Hodnota účtu pro Příznivý scénář (Kč)	Hodnota účtu pro Nepříznivý scénář (Kč)	Odkupné pro Umírněný scénář (Kč)	Celkové rizikové pojistné (Kč)	Zaplacené pojistné celkem (Kč)	Daňový odpočet (Kč) (vždy k 31.12. přísl. roku trvání)
30.04.2034	701 784	740 484	914 939	686 620	740 484	1 200	739 920	24 000

Výnosnost fondů:

Název fondu	Výnosnost v procentech (%) za období:								
	1 měs.	3 měs.	6 měs.	1 rok	2 roky	3 roky	5 let	10 let	od založení
Top Stocks (smlouvy s číslem 1xxxxxxxx)	-5,31	3,00	23,00	8,58	7,74 p.a.	0,00 p.a.	0,00 p.a.	0,00 p.a.	1,14 p.a.
Erste Responsible Bond (CZK)	-0,75	0,05	4,88	6,34	3,54 p.a.	0,00 p.a.	0,00 p.a.	0,00 p.a.	-0,37 p.a.
Erste WWF Stock Environment	-7,67	-5,07	5,91	-16,28	-14,79 p.a.	0,00 p.a.	0,00 p.a.	0,00 p.a.	-17,93 p.a.

PŘÍLOHA P III: DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ (POJIŠTĚNÁ DOBA 30 LET)

Měsíční příspěvek účastníka

2000 Kč/měsíc

Měsíční příspěvek zaměstnavatele

0 Kč/měsíc

Státní příspěvek: 230 Kč / Roční daňová úleva: 1 170 Kč

Předpokládané roční zhodnocení

6 %

Vyzkoušejte vývoj svého spoření při různém zhodnocení. Předpokládané roční zhodnocení našich účastnických fondů:

- konzervativní: 2 %
- etický: 3 %
- vyvážený: 4 %
- dynamický: 6 %

Uvedené roční zhodnocení očekáváme, ale může kolísat v závislosti na aktuálním vývoji finančních trhů.

Očekávaný vývoj naspořené částky

Celková naspořená částka: 2 255 370 Kč

DPS při maximálním využití příspěvku zaměstnavatele:

Měsíční příspěvek účastníka

2000 Kč/měsíc

Měsíční příspěvek zaměstnavatele

4166 Kč/měsíc

Státní příspěvek: 230 Kč / Roční daňová úleva: 1 170 Kč

Předpokládané roční zhodnocení

6 %

Vyzkoušejte vývoj svého spoření při různém zhodnocení. Předpokládané roční zhodnocení našich účastnických fondů:

- konzervativní: 2 %
- etický: 3 %
- vyvážený: 4 %
- dynamický: 6 %

Uvedené roční zhodnocení očekáváme, ale může kolísat v závislosti na aktuálním vývoji finančních trhů.

Očekávaný vývoj naspořené částky

Celková naspořená částka: 6 471 933 Kč

PŘÍLOHA P IV: DOPLŇKOVÉ PENZIJNÍ SPOŘENÍ (POJIŠTĚNÁ DOBA 10 LET)

Měsíční příspěvek účastníka

2000 Kč/měsíc

Měsíční příspěvek zaměstnavatele

0 Kč/měsíc

Státní příspěvek: 230 Kč / Roční daňová úleva: 1 170 Kč

Předpokládané roční zhodnocení

2 %

Vyzkoušejte vývoj svého spoření při různém zhodnocení. Předpokládané roční zhodnocení našich účastnických fondů:

- o konzervativní: 2 %
- o etický: 3 %
- o vyvážený: 4 %
- o dynamický: 6 %

Uvedené roční zhodnocení očekáváme, ale může kolísat v závislosti na aktuálním vývoji finančních trhů

Očekávaný vývoj naspořené částky

Celková naspořená částka: 312 257 Kč

DPS při maximálním využití příspěvku zaměstnavatele:

Měsíční příspěvek účastníka

2000 Kč/měsíc

Měsíční příspěvek zaměstnavatele

4166 Kč/měsíc

Státní příspěvek: 230 Kč / Roční daňová úleva: 1 170 Kč

Předpokládané roční zhodnocení

2 %

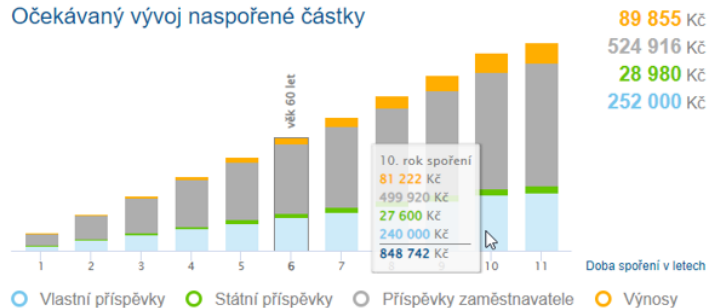
Vyzkoušejte vývoj svého spoření při různém zhodnocení. Předpokládané roční zhodnocení našich účastnických fondů:

- o konzervativní: 2 %
- o etický: 3 %
- o vyvážený: 4 %
- o dynamický: 6 %

Uvedené roční zhodnocení očekáváme, ale může kolísat v závislosti na aktuálním vývoji

Očekávaný vývoj naspořené částky

Celková naspořená částka: 895 751 Kč

PŘÍLOHA P V: VÝKONNOST ÚČASTNICKÝCH FONDŮ, POPLATKOVÁ STRUKTURA U PPSP A DPS

Penzijní společnost	Účastnický fond	2017 v %	2023 v %	ZHODNOCENÍ za posledních 7 let v % p.a.	ZHODNOCENÍ za posledních 5 let v % p.a.	ZHODNOCENÍ za poslední 3 roky v % p.a.	Datum vzniku fondu
ALLIANZ PS	PKF	-1,63%	7,16%	1,53%	2,42%	2,89%	01.01.2013
	Vyvážený ÚF	-0,72%	11,45%	2,57%	4,53%	2,78%	01.01.2013
	Dynamický ÚF	4,07%	16,00%	4,87%	7,56%	4,95%	01.01.2013
UNIQA PS	PKF	-1,38%	7,40%	0,94%	1,78%	2,35%	01.01.2013
	Dluhopisový ÚF	-1,33%	7,40%	0,50%	1,15%	0,91%	01.01.2013
	Vyvážený ÚF	-0,10%	15,15%	3,17%	5,40%	3,61%	16.12.2014
	Akciový ÚF		28,92%			8,20%	19.05.2020
CONSEQ PS	PKF	-0,96%	6,83%	1,50%	2,50%	3,55%	01.01.2013
	Dluhopisový ÚF	-1,04%	8,47%	2,60%	3,90%	4,49%	01.01.2013
	Globální akciový ÚF	9,96%	21,94%	5,81%	8,38%	9,37%	01.01.2013
	Target Bond 35		9,76%				12.02.2022
ČS PS	PKF	-0,62%	10,22%	0,97%	1,45%	1,22%	01.01.2013
	Vyvážený ÚF	3,72%	15,47%	4,29%	5,96%	4,95%	01.01.2013
	Dynamický ÚF	8,22%	19,29%	7,36%	10,09%	8,66%	01.01.2013
	Etický ÚF	1,00%	8,98%	1,91%	2,81%	1,36%	07.11.2017
ČSOB PS	PKF	-0,94%	9,42%	1,19%	2,03%	2,27%	01.01.2013
	Vyvážený ÚF	2,63%	15,86%	3,83%	6,24%	4,59%	01.01.2013
	Dynamický ÚF	5,53%	23,36%	7,25%	11,75%	8,82%	01.01.2013
	Garantovaný ÚF	-1,41%	7,33%	0,52%	1,26%	1,26%	01.01.2013
	Pro penzi ÚF		8,59%			4,49%	01.08.2020
	Dynamický zodpovědný ÚF		17,71%				01.01.2023
NN PS	PKF	-1,93%	8,02%	0,96%	1,76%	2,06%	01.01.2013
	Růstový ÚF	14,04%	31,09%	6,81%	8,91%	10,04%	20.03.2015
	Vyvážený ÚF	-0,99%	14,61%	2,10%	4,09%	2,90%	04.11.2014
KB PS	PKF	-1,57%	8,16%	0,87%	1,70%	2,09%	01.01.2013
	Vyvážený ÚF	2,90%	14,33%	2,41%	4,17%	2,82%	01.01.2013
	(Dynamický) Akciový ÚF	7,51%	16,70%	4,60%	7,08%	5,35%	01.01.2013
	(Spořicí) Dluhopisový ÚF	-1,39%	10,63%	0,20%	1,10%	0,69%	01.09.2015
	Peněžní ÚF		6,35%			4,10%	05.12.2019
Generali PS	PKF	-0,30%	8,19%	1,09%	1,66%	2,12%	01.01.2013
	Spořicí	0,00%	9,82%	0,58%	1,09%	0,39%	01.01.2013
	Vyvážený ÚF	4,10%	14,29%	3,20%	4,71%	3,38%	01.01.2013
	Dynamický ÚF	8,20%	21,41%	5,83%	8,63%	6,78%	01.01.2013
Rentea PS	PKF		8,10%			3,60%	27.05.2021
	Dluhopisový ÚF		10,80%			4,62%	27.05.2021
	Akciový ÚF		17,40%			5,94%	27.05.2021

Úplata penzijní společnosti:

Typ spoření	Název fondu	Úplata za obhospodařování majetku	Úplata za zhodnocení majetku
Penzijní připojištění	Transformovaný fond	0,8 %	10 %
Doplňkové penzijní spoření	Povinný konzervativní účastnický fond	0,4 %	10 %
Doplňkové penzijní spoření	Etický účastnický fond	1,0 %	10 %
Doplňkové penzijní spoření	Vyvážený účastnický fond	1,0 %	15 %
Doplňkové penzijní spoření	Dynamický účastnický fond	1,0 %	15 %

Úplata penzijní společnosti se skládá z úplaty za obhospodařování majetku a úplaty za zhodnocení majetku. Metodika výpočtu úplat je popsána ve statutech jednotlivých fondů.

Úplata za obhospodařování penzijního připojištění je vyjádřena % z průměrné roční hodnoty bilanční sumy v transformovaném fondu. Úplata za obhospodařování doplňkového penzijního spoření je vyjádřena % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu.